

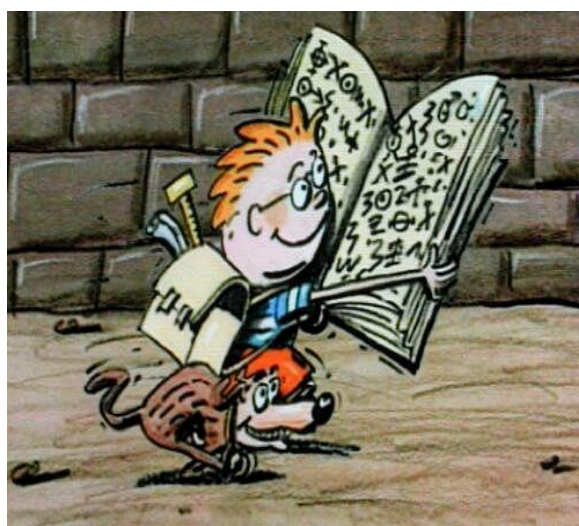
Základní škola a Mateřská škola Osov, okres Beroun

V Školní vzdělávací program

"UČÍME SE S RADOSTÍ"

zpracovaný podle
Rámcového vzdělávacího programu pro základní
vzdělávání

Č.j. ZS 64 /2023

Vypracoval pedagogický sbor Základní školy OSOV
Osov 2023

MOTTO
ČEMUKOLIV SE UČÍŠ, UČÍŠ SE PRO SEBE
(PETRONIUS)

OBSAH

1. Identifikační údaje.....	str.5
1.1. Překladatel	
1.2. Platnost dokumentu	
2. Charakteristika školy.....	str.7
2.1 Úplnost a velikost školy	
2.2. Vybavení školy	
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	
2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	
3.Charakteristika ŠVP.....	str.8
3.1. Zaměření školy	
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	
3.3. Klíčové kompetence	
3.4. Obecné cíle základního vzdělávání	
3.5. Průřezová témata	
3.6. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	
3.7. Práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky	
3.8. Školní družina	
4. Učební plán.....	str.28
4.1. Tabulace učebního plánu	
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	
5. Učební osnovy.....	str.31
5.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	str.31
5.1.1.Český jazyk.....	str.32
5.1.2.Anglický jazyk.....	str.51
5.2. Matematika a její aplikace.....	str.63
5.3. Informatika.....	str.77
5.4. Člověk a jeho svět.....	str.86
5.4.1. Prvouka.....	str.89
5.4.2. Přírodověda.....	str.99
5.4.3. Vlastivěda.....	str.106
5.5. Umění a kultura.....	str.122
5.5.1. Hudební výchova.....	str.124
5.5.2. Výtvarná výchova.....	str.130
5.6. Člověk a zdraví.....	str.137
5.6.1. Tělesná výchova.....	str.140
5.7. Člověk a svět práce.....	str.155
5.7.1. Pracovní výchova.....	str.158
5.8. Standardy pro vzdělávání.....	str.165

6. Hodnocení žáků str.165

- 6.1. Hodnocení žáků**
- 6.1.1. Metodické zásady hodnocení**
- 6.1.2. Získávání podkladů pro hodnocení**
- 6.1.3. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření**
- 6.1.4. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření**
- 6.1.5. Klasifikace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami**
- 6.1.6. Výchovná opatření**
- 6.1.7. Klasifikace na vysvědčení**
- 6.1.8. Sebehodnocení žáků**
- 6.1.9. Slovní hodnocení výsledků vzdělávání**

7. Seznam použitých zkratk str.170

8. Přílohy

Školní vzdělávací program pro školní družinu str.171

Prevence ve vyučování str.180

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Předkladatel

Název: Základní škola a Mateřská škola Osov,
okres Beroun

Adresa: 267 25, OSOV 93

Zřizovatel: OBEC OSOV , Osov 109
obec@osov.cz

REDIZO, IČO 6000 43 002, 71001549

Obor studia: 79 – 01 – C / 01, Základní škola

Telefon: 311 584 267

E-mail: zs.osov@seznam.cz

Web: zsosov.cz

Datová schránka: ID jzkmf8g

Součásti:	Mateřská škola	IZO: 150 038 356
	Základní škola	IZO: 020 050 552
	Školní družina	IZO: 113 100 353
	Školní jídelna	IZO: 150 038 364

Ředitelka: Mgr. Soňa Kocmanová

Vedoucí pracovníci: Jitka Karmazínová - zástupkyně ředitelky pro MŠ
Hana Jandíková - vedoucí vychovatelka ŠD
Marcela Čabounová - vedoucí ŠJ

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola v Osově je spádovou venkovskou školou.

Podle různých historických záznamů patří mezi nejstarší na okrese. První doložené zprávy o zřízení školy jsou z roku 1738. Původně škola sídlila poblíž kostela, později v zámku u zámeckého parku. Držitel panství, hrabě Vratislav, nechal přebudovat původně jednopatrovou hostinskou budovu na školu. V této budově se učilo až do roku 1984, kdy zahájila vyučování nová, nejdříve čtyřtřídní škola v nové budově.

Samotná budova školy se nachází v pěkném prostředí středočeského kraje, uprostřed brdských lesů a Housiny. Je to kraj, kudy uháněl Šemík, kde vařila Magdalena Dobromila Rettigová a kudy táhl Jan Žižka se svými bojovníky.

Místní škola je škola neúplná – je organizována pouze pro 1. – 5. ročník, má tři oddělení školní družiny.

Vzhledem k dobré dopravní obslužnosti navštěvují školu i žáci z okolních obcí – Velký a Malý Chlumec, Osovec, Skřípel, Lážovice, Nové Dvory, Vižina, Podbrdy, Všeradice, Nesvačily. Rozvrh hodin je přizpůsoben dopravnímu spojení.

Zda jsou jednotlivé ročníky samostatné, závisí na celkovém počtu žáků.

Nejoptimálnější počet je 75. Při poklesu počtu žáků se musí jednotlivé ročníky spojit.

2.2. Vybavení školy

V budově je pět učeben, některé jsou uzpůsobeny i pro školní družinu, tělocvična, výdejna s jídelnou, atrium, školní pozemek pro pěstitelské práce a rozlehlá zahrada. Škola má bezbariérový přístup, čisté, světlé a estetické prostory. Na vzhledu školy se ve velké míře podílejí také žáci a učitelé.

Prostory pro výuku jsou dostatečné, učebny jsou vybaveny vyhovujícím nábytkem, keramickými tabulemi, výškově stavitelnými lavicemi a židlemi přiměřenými věku. V učebnách jsou zřízeny hygienické, hrací nebo relaxační koutky. Na oknech jsou žaluzie.

Třídy jsou vybaveny CD přehrávačem, dataprojektorem, školní družina má televizi, video a hi-fi systém. Dvě učebny jsou vybaveny počítačovou sítí a jsou připojeny ke školní wifi, budova školy má vlastní wi-fi.

Většina pomůcek je uložena ve dvou kabinetech.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu vybavenou pro potřeby žáků 1. stupně základní školy. Dále využívají prostornou zahradu, kterou lemují tuje – ty slouží jako ochranná protihluková bariera.

2.3. Pedagogický sbor

Pedagogický sbor všech součástí Základní školy a Mateřské školy **je 14členný.**

Pedagogický sbor základní školy je sedmičlenný – 6 učitelů a 4 vychovatelky školní družiny, počet asistentů pedagoga je závislý na počtu dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Všichni učitelé jsou zkušení pedagogové, kteří jsou schopni vytvořit podmínky pro zajímavé, zábavné, netradiční i standardní vyučování, které odpovídá školnímu vzdělávacímu programu.

Zároveň se snaží o vytváření příznivého klimatu ve škole na základě otevřenosti, partnerství v komunikaci, úcty, tolerance, uznání, empatie a spolupráce ve vztahu k žákům, rodičům a ostatním pracovníkům školy .

Oblast dalšího vzdělávání pedagogů má na naší škole stanoveny tyto priority – čtenářská gramotnost, anglický jazyk, environmentální a ekologická výchova, prevence patologických jevů, informatika a prvky kritického myšlení.

2.4. Dlouhodobé projekty a spolupráce

Úzká spolupráce je s naší mateřskou školou a Mateřskou školou Všeradice, se Základní školou Pavla Lisého Hostomice (přijímání dětí do 1. ročníku ZŠ, odcházející žáci 5. ročníku, společná setkání, sportovní měření sil apod.).

Škola spolupracuje s poradenskými zařízeními, která navštěvují žáci se specifickými potřebami.

Škola se pravidelně zapojuje do projektů financovaných EU, je zapojena do projektu Kellner Foundation, nespolečně na mezinárodní úrovni.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola se spolu s rodiči podílí na připravenosti žáka pro další život a budoucí povolání. Dvakrát ročně konzultuje učitel s rodiči prospěch a chování žáka na třídních schůzkách. V prvním ročníku se setkávají třikrát ročně.

Výraznější výchovné nebo studijní problémy jsou s rodiči řešeny ihned. Při problémech v učení je rodičům nabídnuta pomoc s nápravou a vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně.

Rodiče jsou zváni i na akce školy – divadelní představení, koncerty, kina, výlety apod.

Od ledna 2006 pracuje na škole školská rada.

Škola spolupracuje i s místními organizacemi, zejména se spolkem dobrovolných hasičů. Žáci pro ně vyrábějí dárky na nejrůznější akce.

Dobrá spolupráce je i s knihovnou v Hostomicích.

Dále škola spolupracuje s lektory autoškoly, s Policií ČR, s ČČK, s místním sdružením KOS.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU

3.1. Zaměření školy

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Místo, kde se žák učí s radostí a své učení si řídí. O podobnou proměnu školy se společně s rodiči našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti pokoušíme již několik let.

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů

Základní vzdělávání na 1.stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a

zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných).

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

• Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Odkaz: www.rvp.cz/pruvodce

Zaměření školního vzdělávacího programu naší školy vychází z dotazníkového šetření, které se uskutečnilo ve školním roce 2022/2023 za účasti žáků, rodičů a pedagogů. Vzhledem k vyhodnocení dotazníků (tedy přání rodičů a žáků) považujeme za nejpodstatnější zaměřit se na :

- ✓ *jazykovou vybavenost žáků (nejen studium cizího jazyka, ale i jazyka mateřského)*
- ✓ *podpora čtenářství a psatelství*
- ✓ *osvojení základů matematiky a informatiky, jejich aplikaci v běžném životě*
- ✓ *vzájemná spolupráce*
- ✓ *integraci žáků se speciálními potřebami*
- ✓ *naplnění volného času žáků nabídkou zájmových útvarů, výletů a doplňkových činností*
- ✓ *pohybovou a sportovní výchovu*

Při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme tyto priority akceptovali. K jejich naplnění směřuje každodenní život školy – vyučování, výlety, exkurze, projekty, zájmové útvary, plavecký kurz, dopravní kurz, škola v přírodě, návštěvní dny, jarmarky, vystoupení i akademie.

Celému pedagogickému sboru jde o to, aby žáci pochopili, že

- je nezbytné přijímat nové poznatky, které využijí při dalších činnostech
- je nutné se stále vzdělávat
- je třeba spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Vytvořili jsme školní vzdělávací program, jehož uskutečňování ve všech vzdělávacích oblastech, vzdělávacích oborech a průřezových tématech k stanovenému cíli směřuje. Každý žák opouštějící naši školu si tak odnese základy pro další vzdělávání.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání všech žáků. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí osobnosti všech žáků.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Základní vzdělávání je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních.

Školní vzdělávací program zabezpečuje i vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

3.3. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou v návaznosti na celoevropský směr členěny do souborů zaměřených

- ✓ na učení
- ✓ na řešení problémů
- ✓ na komunikaci
- ✓ na pracovní činnosti a spolupráci (personální, občanská, sociální)
- ✓ na digitalizaci

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti člověka v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. Na utváření klíčových kompetencí se podílejí všechny vzdělávací oblasti, které poskytují svým obsahem dostatek příležitostí k jejich naplňování. Konkrétní podoba

vzdělávacích cílů a kompetencí je vyjádřena ve výchovně vzdělávacích cílech jednotlivých vzdělávacích oblastí.

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

ŽÁK

- Vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- Vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo podobných problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- Naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého

zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací, *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, digitální, např.*
  - ✓ učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými i digitálními)
  - ✓ žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projektová výuka, atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, digitální, občanské, pracovní např.:*
  - ✓ škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověří využitelnost školních poznatků v praxi
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada obec, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení, skupinové aktivity atd.

kompetence k řešení problémů, komunikativní, digitální, sociální a personální, občanské, pracovní např.:

- ✓ žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- ✓ zveřejňují své aktivity na webu školy
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).

3.4. Obecné cíle základního vzdělávání

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Profil žáka, který opouští 1. stupeň

- ✓ chce se učit a umí se učit
- ✓ zná své přednosti (v čem je dobrý)
- ✓ nebojí se zeptat v případě, když něčemu nerozumí
- ✓ v případě nouze umí požádat o pomoc
- ✓ stojí si za svým názorem, který umí podepřít argumenty
- ✓ umí dobře číst a psát
- ✓ bez problému tvoří otázky
- ✓ vyhledává a zpracovává informace
- ✓ umí ohodnotit svou práci, ale i práci druhých
- ✓ učí se s radostí a své učení si řídí

Každý žák je vnímán jako osobnost!

Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné školní docházky. Vzdělávací a výchovný proces na naší škole je rozdělen na dvě období:

1. období: 1. - 3. ročník

2. období: 4. - 5. ročník

Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělávání na 1. stupni je rozdělen do vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obor
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura, Anglický jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Informační a komunikační technologie	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní výchova

3.5. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Všechna témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. Povinností školy je nabídnout průřezová témata postupně v průběhu základního vzdělávání.

Naše škola zařadí průřezová témata podle témat okruhů integrací do jiných vyučovacích předmětů a realizuje jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v charakteristice vyučovacích předmětů.

Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů:

- ❖ Osobnostní a sociální výchova
- ❖ Výchova demokratického občana
- ❖ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- ❖ Multikulturní výchova
- ❖ Environmentální výchova
- ❖ Mediální výchova

3.5.1. Charakteristika průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Toto téma v sobě zahrnuje formativní prvky, je praktické a má každodenní využití v běžném životě, jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, pomáhat hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Specifikou je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím i běžné situace každodenního života.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova prolíná většinou vyučovacích předmětů. Všechny tematické okruhy se uskutečňují prakticky, formou her, cvičení, modelových situací a dialogů.

Cílové zaměření:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení konfliktů
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny
- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě a druhým lidem
- vede k uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci, různosti názorů a přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských

vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací; hledání pomoci při potížích

- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše třída
- **Komunikace** – řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbálního i neverbálního; komunikační dovednosti (rétorika); komunikace v různých situacích (vedení dialogu, informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, žádost, atd); efektivní strategie; asertivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od svého vlastního nápadu), pozitivní myšlení; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska mezilidských vztahů; zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot, jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.; prosociální chování (člověk nečeká protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana představuje soubor hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a porozumění demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Průřezové téma ke své realizaci využívá nejen tematické okruhy, ale i zkušenosti žáků a celkové klima školy. Toto průřezové téma má velmi blízko ke vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (lidská a občanská práva, demokratické řízení a rozhodování, vztah k domovu a vlasti).

Cílové zaměření:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů
- posiluje vlastní vědomí odpovědnosti za rozhodnutí třídy
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti

- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede ke kritickému myšlení, k otevřenému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- vede k utváření hodnot – spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance
- učí sebeúctě a sebedůvěře
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- učí schopnosti kompromisu

Tematické okruhy:

- **Občanská společnost a škola** – škola je model otevřeného partnerství a demokratického společenství; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – základní principy a hodnoty demokratického státu; principy soužití s minoritami, respekt k odlišným identitám; Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občanů
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy, demokratické volby, obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam Ústavy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Příležitost realizace tohoto průřezového tématu poskytuje hned několik vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (využívají se zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí); Jazyk a jazyková komunikace (nezastupitelný nástroj učení a zpracovávání informací a dorozumívání); Umění a kultura (porozumění evropským kulturám a jejich vztah k evropské a světové kultuře); Člověk a zdraví (orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím, zájem žáků o sport – olympijská idea)

Cílové zaměření:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- představuje vliv kulturních, ideologických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich souvislostech
- umožňuje pochopení struktury a funkce mezinárodních a nevládních organizací, kontrola dodržování lidských práv a svobod
- umožňuje nacházet společné znaky a odlišnosti evropských kultur
- rozšiřuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- vede k pochopení významu Evropské unie
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- má možnost volby životních perspektiv v evropské a mezinárodní dimenzi
- utváří pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti, k tradičním evropským hodnotám
- vede k osvojování principů chování evropského občana

Tematické okruhy:

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé, život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice v Evropě
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa, evropské krajiny; státní a evropské symboly; styl života Evropanů, vzdělávání v Evropě
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a rozděluje; mezinárodní instituce

Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociokulturních rozmanitostí. Multikulturní výchova se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního i kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit.

Výběr tematických okruhů při zařazování do výuky vždy vychází z aktuální situace ve škole, reflektuje na dění v místě školy a současnou situaci ve společnosti.

Cílové zaměření:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnosti jako zdroj obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu

- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové, náboženské či jiné intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti i k minoritním skupinám

Tematické okruhy:

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik žijících v místě školy; základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvi každého jedince k odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše – od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje hlediska přírodovědná, sociální, technicko - ekonomická i estetická. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za své jednání i jednání společnosti. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských; hledisek časových i prostorových.

V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a podporuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí; postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získání obnovitelných zdrojů surovin a energie.

Cílové zaměření:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí, seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí

Tematické okruhy:

- **Ekosystémy** – les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný prales, lidské sídlo, kulturní krajina
- **Základní podmínky života** – voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství; doprava a ŽP; průmysl a ŽP, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, programy zaměřené k růstu ekologického vědomí
- **Vztah člověka k prostředí** – obec (přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana, životní styl, aktuální místní ekologické problémy, prostředí a zdraví, principy udržitelnosti rozvoje

Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Stávají se důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jednotlivce i společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti – schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Cílové zaměření:

- přispívá ke schopnosti úspěšně se zapojit do mediální komunikace
- rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům
- využívá potenciál médií jako zdroje informací i zábavy
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejných vystoupeních
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci (redakční kolektiv)

Tematické okruhy:

Receptivní činnosti

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků ve sděleních od informativních a společensky významných, chápání podstaty mediálního sdělení
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich funkce; hlavní rysy reprezentativnosti, identifikace společensky významných hodnot v textu, opakované užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě
- **Stavba mediálních sdělení** – pravidelnost v uspořádání mediovaných sdělení, pozitivní postupy při sdělování, srovnávání titulních stran různých deníků, skladba sdělení v časopisech pro děti
- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikovatelnost postojů a názorů autora sdělení, výrazové prostředky, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a významu zprávy
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti, jejich vliv na každodenní život, financování médií, současné a historické perspektivy, vliv médií na režim dne žáků, role médií v politickém životě, vliv na kulturu

Produktivní činnosti

- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, školní časopis; rozhlas a televize, internet
- **Práce v realizačním týmu** – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin, spolupráce v týmu; stanovení si cíle, harmonogram práce, delegování úkolů a odpovědnosti; pravidelnost mediální produkce

3.5.1. Schéma zařazení průřezových témat do výuky

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	1.TŘÍDA	2.TŘÍDA	3.TŘÍDA	4.TŘÍDA	5.TŘÍDA
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)					
-rozvoj schopností poznávání	X	X	X	X	X
-sebepoznání a sebepojetí				X	X
-seberegulace a sebeorganizace	X	X	X	X	X
-psychohygiena			X	X	X
-kreativita			X	X	X
-poznávání lidí	X	X	X	X	X
-mezilidské vztahy	X	X	X	X	X
-komunikace	X	X	X	X	X
-kooperace a kompetice			X	X	X
-řešení problémů a rozhodovací dovednosti		X	X	X	X
-hodnoty, postoje, praktická etika	X	X	X	X	X
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
-občanská společnost a škola	X	X	X	X	X
-občan, společnost, stát				X	X
-formy participace občanů					X
-principy demokracie				X	X
VÝCHOVA K MYSLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)					
-Evropa a svět nás zajímá					X
-objevujeme Evropu		X	X	X	X
-jsme Evropané		X	X	X	X
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
-kulturní diference				X	X
-lidské vztahy	X	X	X	X	X
-etnický původ				X	X
-multikulturalita					X
-princip solidarity		X	X	X	X
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)					
-ekosystémy				X	X
-základní podmínky života	X	X	X	X	X
-problémy životního prostředí		X	X	X	X
-lidské aktivity				X	X
-vztah člověka k ŽP	X	X	X	X	X
MULTIMEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)					
-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			X	X	X

-interpretace sdělení a reality				X	X
-stavba mediálních sdělení				X	X
-fungování a vliv médií ve společnosti			X	X	X
-tvorba mediálního sdělení			X	X	X
-práce v realizačním týmu				X	X

3.5.2. SCHÉMA ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO ŠKOLNÍCH SOUTĚŽÍ, AKCÍ A PROJEKTŮ

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	ŠKOLNÍ SOUTĚŽE	AKCE, PROJEKTY
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	Recitační – - Máme rádi poezii Výtvarná – aktualizovaná nabídka ve školním roce	Moje maminka (Den osovských žen) Masopust, Hasiči... Jarmark (Velikonoce, Vánoce)
Výchova demokratického občana (VDO)		Všeradování Regionální prvky
Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)	Matematická – Klokánek	Den evropských jazyků Halloween
Multikulturní výchova (MKV)	Sportovní – Miniolympiáda McDonald's cup Vybíjená	Chovejme se k sobě lépe Zdravověda Dopravní kurz
Enviromentální výchova (EV)	Výtvarná – aktualizovaná nabídka ve školním roce	Život v lese Zdravý životní styl Den Země
Mediální výchova (MeV)	Dopravní – Bezpečně do školy (internetová) Výtvarná – dle aktuální nabídky	Školák – školní časopis Moje knížka Když se řekne chodec, cyklista

Škola se pravidelně účastní celostátních projektů:

**ZDRAVÉ ZUBY
BEZPEČNĚ DO ŠKOLY
SÁM SEBOU**

K realizaci průřezových témat během školního roku patří i stálá nabídka zájmových útvarů v rámci školní družiny. Naše škola nabízí tyto zájmové útvary v oblasti:

**VÝTVARNÁ
SPORTOVNÍ
HUDEBNÍ
BADATELSKÁ
KERAMIKA**

Dalším prostorem pro realizaci průřezových témat je organizování **zážitkových pobytů**, pořádání **školních výletů** na konci školního roku a uskutečňování **exkurzí, divadelních představení, mimoškolních** a dalších akcí během školního roku.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávání těchto žáků probíhá formou individuální integrace v běžné třídě na základě plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

Zdravotní postižení:

- tělesné
- zrakové
- sluchové
- mentální
- poruchy autistického spektra
- vada řeči
- vývojové poruchy učení nebo chování

Zdravotní znevýhodnění

- zdravotní oslabení
- dlouhodobé onemocnění
- lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení nebo chování

Sociální znevýhodnění

- rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením
- ohrožení sociálně patologickými jevy
- nařízení ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy
- postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu

Škola je otevřená všem žákům. Vyškolený pedagog, ve spolupráci s třídním učitelem, zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni v rámci běžných tříd.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu.

PLPP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci žáka, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě podpůrného opatření pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Ve škole mohou vyučující s osvědčením provádět nápravu se žáky s SPU. Náprava probíhá vždy jedenkrát až dvakrát týdně individuálně s jednotlivými žáky nebo v malých skupinách, v případě, že několik žáků vyžaduje stejnou péči. V některých případech jsme rodičům nápomocni s domácí přípravou a nápravou.

Naše škola je vybavena některými pomůckami a speciálními učebnicemi pro práci se žáky s SPU. Mnohé pomůcky si vyučující vyrábějí podle potřeby sami.

Náprava probíhá vždy na základě vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Vedoucí nápravy vypracuje pro žáka individuální plán, podle kterého postupují všichni vyučující, kteří žáka učí.

Pokud to rodiče požadují, může být žák s SVP na vysvědčení hodnocen slovně, ale pouze z předmětů doporučených poradnou.

3.7. Práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a se školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;

Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Pokud by školu navštěvoval žák s mimořádnými schopnostmi, požadovala by škola vyjádření odborného pracoviště, které by poskytlo návod a doporučení, jak s takovým žákem pracovat.

V každé třídě jsou žáci s různými schopnostmi a vyučující přizpůsobují obtížnost úkolů podle jejich schopností, takže každé dítě je dostatečně vytíženo přiměřenými úkoly.

3.8. Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelé se seznámili s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojili do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

Školní družina má vypracován svůj vzdělávací program.

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. Tabulace učebního plánu

Poznámky k učebnímu plánu

1. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je z disponibilních hodin posílena hodinová dotace v celkovém rozsahu 7 disponibilních hodin v předmětu Český jazyk a Anglický jazyk:

1.ročník - 2 hodiny

2.ročník - 3 hodiny

3.ročník – 1 hodina

5. ročník – 1 hodina

2. Ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je z disponibilních hodin posílena hodinová dotace předmětu Matematika v celkovém rozsahu 5 disponibilních hodin:

1.ročník – 1 hodina

2.ročník – 1 hodina

3.ročník – 1 hodina

4.ročník – 1 hodina

5.ročník – 1 hodina

3. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je z disponibilních hodin posílena hodinová dotace předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda v celkovém rozsahu 3 disponibilní hodiny:

Prvouka: 3.ročník – 1 hodina

Přírodověda 4. ročník – 1 hodina

Vlastivěda: 4.ročník – 1 hodina

Celkem bylo využito 16 disponibilních hodin.

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	1. stupeň						
		1. - 5. ročník						
		Minimální časová dotace						
		1.	2.	3.	4.	5.	1.-5.	Disp
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6+2	7+2	7+ 1	7	6+1	40	7
	Anglický jazyk	-	+1	3	3	3	11	1
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+ 1	4+1	4+1	24	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	7	1
Člověk a jeho svět	Přírodověda	-	-	-	1+1	2	4	1
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	-	-	-	1	2	4	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	
Celková povinná časová dotace		20	22	25	25	26	16	
		118						

4.2. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Český jazyk a literatura – v 1.ročníku má tento předmět zcela komplexní charakter všech složek; od 2.ročníku je zřetelné členění na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu, Literární výchovu.

Vzdělávací obor Dramatická výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a jeho obsah je rozpracován v tematických plánech.

Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti člověka a patří k našemu profilovému vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Proto byl posílen disponibilními hodinami 1. ročník, 2. ročník (stěžejní učivo: psaní i,í/y,ý po měkkých a tvrdých souhláskách), 3. a 4. ročník (stěžejní učivo: psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách, koncovky podstatných jmen). Ve všech ročnících je kladen důraz na čtenářské dovednosti.

Anglický jazyk – je jediný zástupce vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Je však naším profilovým předmětem, proto je zařazen již v 2. ročníku s jednohodinovou dotací. Od 3. ročníku je již standardně dotován třemi hodinami. Předmět je tedy posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka v 1. období je založena na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Ve 2. období jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a získávání dalších poznatků.

Matematika – poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využívání počítačů. Disponibilní hodiny jsou zařazeny ve všech ročnících.

Informatika – tento předmět je zařazen ve 4. a 5. ročníku; obsah učiva vychází z teze, že každý žák má základní znalosti a potřebné digitální kompetence k používání a ovládání digitálních technologií z ostatních předmětů již od 1. ročníku.

Prvouka – předmět je dotován 2 hodinami týdně v 1.-3. ročníku; obsah je členěn do pěti tematických okruhů. V předmětu Prvouka získávají žáci základy ze všech okruhů, které se spirálovitě rozvíjejí ve 4. a 5. ročníku v předmětech Vlastivěda a Přírodověda. Součástí jsou vybrané okruhy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Jelikož je škola zapojena do programu Zdravý životní styl, byla disponibilní hodina zařazena ve 3. ročníku.

Přírodověda – součástí tohoto předmětu jsou vybrané oblasti vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, připravuje základy pro vzdělávací oblast Člověk a společnost a Člověk a příroda (vzdělávací oblasti 2. stupně ZŠ).

Vlastivěda – předmět byl posílen disponibilními hodinami v 5. ročníku z důvodů velkého množství nových poznatků týkajících se globálních problémů a možností zařazení většího počtu průřezových témat.

Hudební výchova – časová dotace předmětu je v každém ročníku 1 hodina týdně. . Tento předmět lze spojit i s vyučováním předmětu Výtvarná výchova jako výuka v bloku.

Výtvarná výchova a Pracovní výchova – tyto předměty je možné spojit do jednoho bloku, s ohledem na náročnost zadané práce.

Tělesná výchova – součástí tohoto předmětu je vzdělávací obor Výchova ke zdraví – vybrané oblasti, které nejsou rozpracované v předmětu Přírodověda (případně Prvouka).

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti člověka.

Realizace vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je ve vyučovacích předmětech **Český jazyk** a **Anglický jazyk**. Součástí vyučovacího předmětu Český jazyk je vzdělávací obor Dramatická výchova, kde se vhodně rozvíjí verbální i neverbální komunikace.

Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

Hlavní cíle

- žák dokáže správně zformulovat své myšlenky do ústního i písemného projevu pochopitelného pro čtenáře či posluchače
- umí o svých názorech diskutovat, umí logicky argumentovat
- dokáže pochopit myšlenky ústního nebo písemného projevu někoho jiného a dovede o nich vhodně diskutovat

dokáže emocionálně a esteticky vnímat slovesná umělecká díla

5.1.1. ČESKÝ JAZYK

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- ❖ *Komunikační a slohová výchova*
- ❖ *Jazyková výchova*
- ❖ *Literární výchova*

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. V realizovaných dílnách čtení postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Dramatická výchova v základním vzdělávání

Pomocí dramatické výchovy

- ✓ rozvíjíme u dětí jejich tvořivost
- ✓ *učíme je volně bez strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce a literatuře, ale i v dalších vyučovacích předmětech*
- ✓ *rozvíjíme a obohacujeme slovní zásobu žáků*
- ✓ učíme žáky tvořivě řešit praktické problémy
- ✓ vedeme žáky k slušnosti a respektování spolužáků, rodičů i ostatních dospělých v jejich okolí
- ✓ žáci mohou prožívat různé situace, naučit se cítit s druhými a pomáhat si navzájem

S vyučováním českého jazyka v 1.- 3. ročníku jsou bezprostředně spojeny počátky prvoučného vyučování. Zkušenosti žáků získané pozorováním okolní přírody a života lidí se prohlubují čtením uměleckých textů. Myšlení a řeč žáků se přitom rozvíjí v souladu s rozvojem fantazie, citů, vůle a smyslu pro krásu.

Cíle vzdělávací oblasti

- ⇒ rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
vyjadřovat srozumitelně myšlenky (zejména mluvenou řečí)
psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- ⇒ číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- ⇒ znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- ⇒ číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- ⇒ vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka

- ⇒ při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- ⇒ svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu český jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je
- efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- naučit se popsat obsah myšlenky
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém,
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- využívat dovednosti osvojené v mateřském jazyce k navázání kontaktu či vztahu.
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnosti

Kompetence digitální

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických

V českém jazyce rozvíjíme digitální kompetenci žáků tím, že:

- ✓ dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- ✓ vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- ✓ učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- ✓ klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- ✓ podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- ✓ učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- ✓ motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu

- ✓ umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- ✓ vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Co by měl zvládnout žák na konci 3. ročníku?

- ✓ zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- ✓ využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení

Co by měl zvládnout žák na konci 5. ročníku?

- ✓ číst s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických
- ✓ vyhledávat základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů
- ✓ využívat vybrané formy elektronické komunikace, respektovat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 3. ročníku?

- ✓ zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 5. ročníku?

- ✓ číst krátké texty s porozuměním včetně textů elektronických a reprodukovat je
- ✓ využívat vybrané formy elektronické komunikace, popsat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci
- ✓ psát správně a přehledně jednoduchá sdělení i v elektronické podobě

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání (dovednosti pro učení a studium)

- Sociální rozvoj (komunikace, kooperace a kom
- Morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika schopnost vyjádřit vlastní postoj).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

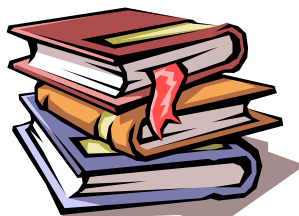
- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky tradice národů Evropy).

Multikulturní výchova - Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem).

Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Tvorba mediálního sdělení

Časová dotace: v 1. ročníku – 8 hodin týdně
ve 2. ročníku – 9 hodin týdně
ve 3. ročníku – 8 hodin týdně
ve 4. ročníku – 7 hodin týdně
v 5. ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 1.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p><i>* čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i></p> <p><i>* plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</i></p> <p><i>* porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i></p> <p><i>* respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i></p>	<p><u>Čtení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * čtení s porozuměním jednoduchých slov a krátkých vět * zlepšování techniky čtení. * seznamování se s orientačními prvky v textu * užívání správné techniky čtení, vyhledávání klíčových slov * osvojování si čtení jako zdroje informací * čtení jako zdroj informací <p>Receptivní činnosti a strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientační čtení <p><u>Naslouchání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * porozumění jednoduchým mluveným pokynům a jejich aplikace * pozorné a soustředěné čtení nebo naslouchání * vyhledávání důležitých informací * správné psaní krátkých diktovaných textů * jednoduché křížovky a tajenky * dopis, článek v novinách, v časopise a reakce na něj * zvládnutí jednoduchého návodu <p>Receptivní činnosti a strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení za účelem celkové orientace v textu <p><u>Mluvený projev</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * naslouchání 	<p>1.</p> <p>2.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-2.</p> <p>2.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>MEV-interpretace sdělení a reality, kritické čtení a vnímání</p> <p>mediálních sdělení</p> <p>OSV-kreativita, komunikace</p> <p>OSV-mezilidské vztahy</p>

<p>* pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>* v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>* volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>* na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p>	<p>* zdvořilost v kontaktu s dospělou osobou</p> <p>* používání komunikačních pravidel (pozdrav, oslovení, prosba, omluva), střídání rolí mluvčího a posluchače.</p> <p>Neverbální komunikace</p> <p>- gesta, mimika, držení těla, tělesný kontakt, oční kontakt</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* správná výslovnost, použití tvarů spisovné češtiny</p> <p>* oprava své nesprávné nebo nedbalé výslovnosti po upozornění</p> <p>* rozlišení spisovné a nesprávné výslovnosti</p> <p>Receptivní činnosti a strategie</p> <p>- poslech hlášení, nahrávek, médií</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* vyslovování slova a předložkové vazby se správným dýcháním a přízvukem</p> <p>* dodržování zásad správného sezení u čtení i psaní</p> <p>Produktivní činnosti a strategie</p> <p>- oslovování publika</p> <p><u>naslouchání</u></p> <p>* tvoření vět podle zadání</p> <p>* doplňování řeči gesty, mimikou, některé výrazy předvádět pohybem</p> <p>* vytváření a řešení modelových situací</p> <p>Interaktivní činnosti a strategie</p> <p>- rozhovor, debata, plánování, diskuse, vyjednávání</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* vyjádření svých pocitů několika větami</p> <p>* vyprávění krátkých příběhů, zážitků</p> <p>* užívání rozvitých větných celků</p> <p>základní komunikační pravidla</p> <p>* oslovení, zahájení a ukončení dialogu</p> <p>* střídání rolí mluvčího a posluchače</p>	<p>1.- 3.</p> <p>2.- 3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.- 3.</p>	<p>OSV- psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MEV-práce v realizačním týmu</p> <p>OSV- komunikace MV-lidské vztahy</p>
---	---	---	--

<p><i>* zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií</i></p> <p><i>* píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.</i></p> <p><i>* píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení</i></p>	<p>* zdvořilé vystupování</p> <p>Produktivní činnosti a strategie - ústní projev</p> <p><u>Písemný projev</u> * ovládnutí správného sezení a držení psacího náčiní, orientace na klávesnici, práce s myší * udržování pořádku na pracovní ploše, bezpečná vzdálenost od monitoru - zařazování pisatelských dílen</p> <p>Produktivní činnosti a strategie - písemný projev <u>písemný projev</u> * všechna písmena abecedy, vhodné spojování do slabik, slov a vět * velké písmeno na začátku věty * ovládnutí napojení písmen i slabik. * užívání správných tvarů psacího písma i číslic * úhledný a čitelný písemný projev. * krátká zpráva v textovém editoru, zpětná kontrola.</p> <p>Produktivní činnosti a strategie - samostatný písemný projev <u>písemný projev</u> * správné psaní slov a jednoduchých vět * adresa, pozdrav, vzkaz, telefonát * vyplnění jednoduchého dotazníku - otevření a uložení dokumentů do složek</p>	<p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>VDO-občanská společnost a škola</p> <p>MEV-tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p>
--	---	--	--

<p>* Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p> <p>Jazyková výchova</p> <p>* rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>* porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.</p>	<p>Produktivní činnosti a strategie</p> <p>- písemný projev, práce s textovým editorem</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* vyprávění jednoduchého děje podle obrázků.</p> <p>* vytváření obrázkové osnovy podle dějové posloupnosti.</p> <p>Produktivní činnosti a strategie</p> <p>- souvislý monolog</p> <p><u>Písmena</u></p> <p>* poznávání písmen abecedy</p> <p>* rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek</p> <p>* skládání slov z hlásek a následně rozkládání slov na jednotlivé hlásky</p> <p>* rozlišování věty, slova, slabiky a hlásky.</p> <p><u>Hláska, slovo</u></p> <p>* členění slova na hlásky, slabiky</p> <p>* třídění hlásky na samohlásky a souhlásky</p> <p>* samohlásky krátké a dlouhé</p> <p>* objasnění psaní a výslovnosti souhlásek na konci a uvnitř slova.</p> <p>* používání krátkých a dlouhých samohlásek</p> <p>* měkké, tvrdé a obojetné souhlásky</p> <p>* hláskosloví</p> <p>* slovní přízvuk</p> <p>* rozlišování hlásek podle sluchu</p> <p>* modulace souvislé řeči</p> <p><u>stavba slova</u></p> <p>* kořen slova, předponová a příponová část</p> <p>* slova s předponou</p> <p>Produktivní činnosti a strategie</p> <p>- zaznamenávání diktovaných textů</p> <p>Receptivní činnosti a strategie</p> <p>- informativní čtení</p>	<p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-2. 2.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>3.</p> <p>1. 2.-3.</p>	<p>MEV-interpretace sdělení a reality</p> <p>VDO-občanská společnost a škola</p>
--	---	--	--

<p>* porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>- čtení pro zábavu <u>význam slov</u> * porovnávání významu slov, * význam slova, přiřazování slova k obrázkům * zařazování a vytváření slov nadřazených, podřazených a souřadných. * slova opačného významu. Interaktivní činnosti a strategie - běžný rozhovor <u>Slovní význam</u> * vyhledávání slova podle počátečních písmen * tvoří slova na počáteční písmena * objasnění významu slov. * třídění slova do skupin podle zobecněného významu. Stavba slova * zvládnutí porovnání významu slova a jeho skutečnosti * slova souřadná, nadřazená a podřazená * používání slov protikladných * vyhledávání slov příbuzných <u>vyjmenovaná slova</u> * pamětné zvládnutí a používání vyjmenovaných a příbuzných slov po obojetných souhláskách <u>vlastní jména</u> * uvědomělé zvládnutí jmen osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek</p>	<p>1. 2. 3. 3. 2.-3.</p>	<p>OSV-kreativita MEGVs-Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>* rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<p><u>Interaktivní činnosti a strategie</u> - vyjednávání o shodném pojetí významu <u>Slovní druhy</u> * seznámení se slovními druhy. * rozeznávání podstatných jmen a sloves v textu * rozlišování slovních druhů * ohebné a neohebné slovní druhy</p>	<p>2. 3.</p>	<p>MEV-interpretace sdělení a reality</p>

<p><i>* užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</i></p> <p><i>* spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami</i></p> <p><i>* rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i></p> <p><i>* odůvodňuje a správně píše velká písmena</i></p>	<p>* skloňování podstatných jmen * jednotné a množné číslo * práce se všemi rody * osoba, číslo a čas u sloves</p> <p>Receptivní činnosti a strategie - čtení a plnění pokynů <u>řeč</u> * užívání spisovných tvarů českého jazyka * užívání spisovných výrazů v mluveném projevu</p> <p>Produktivní činnosti a strategie - popis zážitku <u>Větné celky</u> * spojování dvojice slov spojkami /a, i/ * spojování větných celků vhodnými spojkami. * pořádek slov ve větě * pořádek vět v textu v mluveném i psaném projevu.</p> <p>Interaktivní činnosti a strategie - spolupráce zaměřená na dosažení společného cíle <u>Druhy vět</u> * druhy vět podle postoje mluvčího. * použití správných znamének za větou. * práce s melodií, intonací, tempem a slovním přízvukem.</p> <p><u>věta</u> * modulace souvislé řeči/tempo, intonace, přízvuk/ * vyprávění pomocí obrázků * pojmenovává předměty a děje</p> <p>Neverbální komunikace - gesta, mimika, oční kontakt <u>pravopis</u> * velké písmeno na začátku věty a ve vlastním jménu</p>	<p>2. 1.</p> <p>1. 2.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>2.-3.</p>	<p>OSV – hodnota, postoje, praktická etika</p> <p>MEV-práce v realizačním týmu</p> <p>OSV-komunikace</p>
--	--	--	--

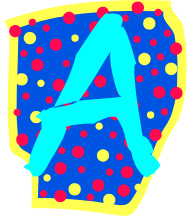
<p><i>* odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ů/ú, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i></p> <p>Literární výchova <i>* čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</i></p> <p><i>* vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</i></p>	<p><u>pravopis</u> * psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, psaní ů/ú. * rozlišování výslovnosti a psaní skupin dě, tě, ně, bě pě, vě, mě. * začátek věty velkým písmenem. * užití velkých písmen při psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p><u>slabiky</u> * ovládání a používání měkkých a tvrdých slabik * slabiky v bě, pě, vě, mě v daných slovech * odůvodnění a správné psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech</p> <p>Produktivní činnosti a strategie - písemný projev</p> <p><u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> * poslech literárních textů včetně textů elektronických * přednes se správným frázováním * rozpočítadla, hádanky, říkanky, práce s dechem * naučí se báseň přiměřeného rozsahu a obtížnosti * výslovnost textů se správným dýcháním a přízvukem * zásady kultivovaného projevu.</p> <p>Neverbální komunikace - držení těla, oční kontakt, gesta, mimika</p> <p><u>zážitkové čtení a naslouchání</u> * umí namalovat obrázek k danému článku * používání obrázkové osnovy * vyhledávání kladné a záporné postavy a jejich vlastností * vypravování textu podle obrázkové osnovy * vyjádření zážitku z textu ilustrací * dramatizace ve skupině</p>	<p>3.</p> <p>1.-2.</p> <p>2.</p> <p>1.-3.</p>	<p>OSV-kreativita, komunikace, - sebergulace a sebeorganizace</p> <p>- psychohygienu</p> <p>- hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MEV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve</p>
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p><i>* čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických potichu i nahlas</i></p> <p><i>* vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů</i></p> <p><i>* rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i></p> <p><i>* posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i></p> <p><i>* reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i></p> <p><i>* vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku</i></p>	<p><u>Čtení</u></p> <p>* tiché čtení s porozuměním</p> <p>* uvědomělé čtení s porozuměním</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla</p> <p><u>věcné čtení</u></p> <p>* klíčová slova v textu a vnímání podrobnosti, jejich zaznamenání</p> <p>* pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku</p> <p>Receptivní činnosti a strategie</p> <p>- orientační čtení</p> <p>* orientace v textu</p> <p><u>Čtení</u></p> <p>* vystižení smyslu sdělení</p> <p>* orientace v naučných textech přiměřených věku</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* základní komunikační pravidla</p> <p>* zdvořilé vystupování</p> <p>* herní dovednosti (vstup do role)</p> <p>* dramatické situace, příběh (řazení situace v časové posloupnosti)</p>	<p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>MEV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV-psychohygien a - poznávání lidí</p> <p>MEV-tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV-komunikace - mezilidské</p>

<p>* přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</p> <p>* porozumí významu piktogramu</p> <p>* využívá klíčová slova při vyhledávání informací</p> <p>* na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě</p> <p>* dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci</p> <p>* napíše digitální zprávu, vhodně využije emotikony</p> <p>* rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>* volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>* rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>* píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>* sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<p>* oslovení publika při veřejném vystoupení nebo hlášení</p> <p>* zásady při telefonickém rozhovoru a zanechávání vzkazů na záznamníku</p> <p>* čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů</p> <p>* mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace</p> <p>* žánry písemného projevu – SMS a další webové aplikace pro textové zprávy</p> <p><u>neverbální komunikace</u> – gesta, mimika, držení těla.</p> <p><u>naslouchání</u></p> <p>* porovnávání názorů, tolerance jiných názorů</p> <p>* řešení konfliktních situací</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* členění vět, frázování</p> <p>* síla a barva hlasu</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <p>* posouzení užití nespisovných výrazů v dramatizaci</p> <p><u>písemný projev</u></p> <p>* upevňování základních hygienických návyků – sezení, technika psaní</p> <p>* žánry písemného projevu</p> <p>* vyplňování formuláře, dotazníků, tabulek</p> <p>* články do novin, e-mail, SMS i digitální zprávy</p> <p>* sestavení plakátů</p>	<p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>5.</p>	<p>vztahy</p> <p>MV-lidské vztahy</p> <p>OSV-psychohygien a</p> <p>- řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí</p> <p>MEV-fungování a vliv médií</p> <p>- tvorba mediálního sdělení</p> <p>- práce v realizačním týmu</p>
--	---	--	--

<p>Jazyková výchova</p> <p><i>* porovnává významy slov, zvláště slova stejného významu a slova vícevýznamová</i></p> <p><i>* rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku</i></p> <p><i>* určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i></p> <p><i>* rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i></p> <p><i>* žák vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i></p> <p><i>* odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</i></p>	<p>- zařazování dílen psaní</p> <p><u>mluvený projev</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * pravidla sestavování osnovy * pravidla členění příběhu * osnova jako schéma mluveného i písemného projevu * zásady vedení telefonického hovoru <p><u>nauka o slově</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * význam slov – slova souznačná, citově zbarvená, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu * osvojování jazyka jako nástroje dorozumívání * hlásková podoba slova <p><u>stavba slova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * kořen, část předponovou, příponovou a koncovku * slovotvorný základ * užití správných koncovek v pravopise * rozlišení předpony a předložky <p><u>slovní druhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * určení, užití a třídění slovních druhů * tvary slov * mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen * mluvnické kategorie podstatných jmen, přídavných jmen, sloves <p><u>spisovná a nespisovná slova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * správné užívání spisovných tvarů slov v psaném a mluveném projevu. * nahrazování slova nespisovného spisovným * spisovná, hovorová a nespisovná mluva <p><u>skladební dvojice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * podmět a přísudek <ul style="list-style-type: none"> • základní větné členy – podmět vyjádřený, 	<p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.</p>	<p>OSV- komunikace</p>
--	--	--	----------------------------

<p>* užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>* píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>* zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p> <p>Literární výchova</p> <p>* vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>	<p>nevyjádřený, několikanásobný, přísudek slovesný</p> <p>* práce s větou <u>práce s větou</u></p> <p>* věta jednoduchá, souvětí</p> <p>* výstavba věty, základní větné členy</p> <p>* smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí <u>práce s větou</u></p> <p>* spojování vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy</p> <p>* rozmanité spojovací výrazy <u>vyjmenovaná slova</u></p> <p>* práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov</p> <p>* hledání a dotváření slov příbuzných <u>pravopis</u></p> <p>* koncovky podstatných jmen podle vzorů a užití správných tvarů</p> <p>* koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých, užití správných tvarů</p> <p><u>pravopis</u></p> <p>* podmět a přísudek ve větě</p> <p>* psaní i/y v příčestí minulém</p> <ul style="list-style-type: none"> • shoda podmětu s přísudkem <p><u>Zážitkové čtení a naslouchání</u></p> <p>Žák nalézá v textu příčiny věcí a rozumí jim</p> <p>Hledá motiv činů literárních postav</p> <p>Vyhledává hlavní myšlenku literárního díla</p> <p>Všímá si postojů literárních postav</p> <p>Poslouchá veřejná hlášení, varování, média</p> <p>Dokáže provést jednoduchý zápis o literárním díle</p> <p>- zařazování dílen čtení</p>	<p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	
--	---	---------------------------	---

<p><i>* volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i></p> <p><i>* rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i></p> <p><i>* využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci</i></p>	<p><u>Práce s textem</u> - zdokonalování ve čtení – výrazné čtení uměleckých textů recitace práce s dechem osnova příběhu orientace ve stavbě textu členění textu na odstavce</p> <p><u>Rozlišení typů uměleckých a neuměleckých textů</u> Žák rozlišuje poezii a prózu Lidovou slovesnost Uměleckou a věcnou literaturu V poezii poznává básně lyrické a epické (bajka) V próze vyhledává hlavní a vedlejší postavy Řeč postav Řeč autora Využívá školní i místní knihovnu</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů • mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace • žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář 		
---	---	--	--

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti Anglický jazyk

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti člověka.

Realizace vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je ve vyučovacích předmětech Český jazyk a Anglický jazyk.

Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

ANGLICKÝ JAZYK přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Anglický jazyk (AJ) je jediný zástupce vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Je však naším profilovým předmětem, proto je zařazen již v 2. ročníku s jednogodinovou dotací. Od 3. ročníku je již standardně dotován třemi hodinami. Předmět je tedy posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykovou bariéru a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu na 2. stupni nebo víceletém gymnáziu. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce formulované v RVP ZV vycházejí ze Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka a vymezuje kompetence komunikativní a všeobecné jako cílové kompetence jazykové výuky.

1.období

Charakteristika výuky

Výuka AJ v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny. Proto musí být hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou.

Cíle vzdělávací oblasti

- ⇒ motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- ⇒ poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- ⇒ činností formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- ⇒ činností formou výuky naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- ⇒ základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě

- ⇒ s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- ⇒ rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- ⇒ vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- ⇒ motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk
- ⇒ získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- ⇒ postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- ⇒ aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznatých slov a frází

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného (audioorální kurz). Nabízené činnosti směřují k rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák odhaduje cíl hodiny pomocí obrázků a poslechem
- vytváří si svůj vlastní slovník (samolepky, obrázky)
- upevňuje získané dovednosti prostřednictvím jednoduchých říkanek, písniček, her a jednoduchých cvičení
- pracuje na svém věku přiměřeně náročných úkolech, které ho motivují k dalšímu učení se jazyku (hádanky, skládačky, hlavolamy, kvízy apod.)

Kompetence k řešení problémů

- žák je konfrontován s běžnými pokyny a činnostmi každodenního života prostřednictvím příběhů
- předvídá děj příběhů na základě doprovodní ilustrace či zvukové nahrávky
- odvozuje význam slov pomocí obrázků a zvukových efektů
- přiřazuje karty s obrázky k textu
- řeší různé hádanky, hlavolamy a skládačky samostatně i ve skupině

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje pomocí pantomimy a jednoduchých výrazů
- napodobováním a opakováním ukotvuje fonetickou, ortografickou a lingvistickou stránku jazyka
- adekvátně reaguje na základní pokyny učitele používané při výuce

Kompetence sociální a personální

- žák přijímá různé role v krátkých scénkách
- v sebehodnotících cvičeních vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce
- prožívá příběhy různých lidí a zvířátek, učí se vcítit do rolí jiných
- prezentuje svou samostatnou práci před spolužáky
- plní některé úkoly ve dvojicích nebo ve skupinkách, spolupracuje s ostatními

Kompetence občanská

- žák používá osvojenou látku k tomu, aby vyjádřil něco o sobě
- respektuje pravidla společné hry, hodiny, činnosti
- vnímá kulturní tradice v jiných zemích prostřednictvím písní a her
- je veden k zdravému životnímu stylu na příkladech postaviček v příbězích

Kompetence pracovní

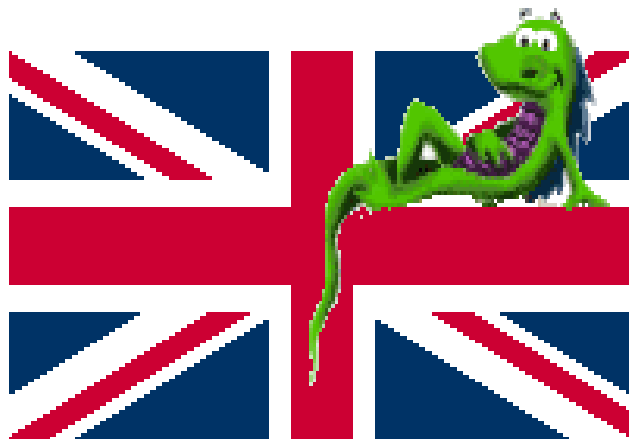
- žák akceptuje pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem
- pracuje systematicky a v daném časovém rozpětí

- adaptuje se na různé formy činností a způsoby práce

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Časová dotace: ve 2. ročníku - 1 hodina týdně
ve 3. ročníku – 3 hodiny týdně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1.	
Výstupy: ŽÁK:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p>RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p><i>* vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</i></p> <p><i>* vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</i></p> <p><i>* rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</i></p> <p><i>* pracuje s elektronickým výukovým programem</i></p>	<p>Audioorální kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> * odlišnost anglických a českých slov * opakování podle sluchové předlohy * básničky (chants), písničky (songs) k daným tematickým okruhům – barvy, čísla 1-5, hračky, rodina, zvířecí mazlíčci <p><u>počáteční čtení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * rozlišení slov (píšeme stejně, vyslovujeme různě) <p><u>tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * rodina, škola, hračky, zvířata ze ZOO, čísla 1-12, tělo, jídlo, svátky(Halloween, Vánoce, Velikonoce) * slovní zásoba vztahující se k tematickým okruhům <p><u>pravidla komunikace v jednoduchých situacích</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * zdvořilostní fráze * pozdravy a poděkování, rozloučení * představování * sdělení o zálibách, jednoduchý rozhovor <p><u>pokyny (classroom language)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * pasivní slovní zásoba * reakce na pokyny 	<p>2.- 3.</p> <p>2.- 3.</p> <p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3.</p>	<p>OSV- rozvoj schopnosti poznání VMEGS- objevujeme Evropu</p> <p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá(zvyky a tradice)</p> <p>OSV- komunikace MV-vztah člověka k ŽP VDO-rozvoj schopnosti poznání</p>

<p>* rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</p> <p>* pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času na pochopení</p> <p>* používá abecední slovník učebnice, překladač</p>	<p><u>základy lexikálního principu pravopisu slov</u></p> <p>* důraz na mluvenou podobu</p> <p>* nácvik opisem dle tematických okruhů</p> <p>* abeceda (the alphabeth)</p> <p>* komiksové příběhy</p> <p><u>pravidla komunikace</u></p> <p>* jednoduchá sdělení – omluva, popis</p> <p><u>základní gramatické struktury a typy vět</u></p> <p>* otázka, rozkaz, zápor, libost, nelibost</p> <p>* užití sloves být, mít (to be, to have)</p> <p>* používání osobních zájmen, vlastních jmen</p> <p><u>slovní zásoba</u></p> <p>* vyhledávání slovíček ve slovníku v učebnici</p> <p>* použití obrázkového slovníku</p> <p>* využití aplikací k výuce jazyka</p>	<p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3.</p> <p>2.-3.</p>	<p>OSV- mezilidské vztahy, komunikace MV-lidské vztahy</p> <p>OSV - vztahy komunikace - rozhodovací dovednosti -kreativita</p>
---	--	---	--

2.období

Charakteristika výuky

Výuka ve 2. období se realizuje ve 4. a 5. třídě s dotací 3 hodin v každém ročníku a navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubují se a zdokonalují faktické znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové (ústní a písemný projev), komunikační (komunikace a tematické okruhy)

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu. Vhodně se využívají časopisy, video, PC, audiokazety, názorné pomůcky, hry, soutěže.

Cíle vzdělávací oblasti

- ⇒ vést k pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život
- ⇒ dosáhnout úrovně A1 podle jazykového portfolia stanoveného Radou Evropy
- ⇒ prohlubovat poznatky o angl. mluvících zemích
- ⇒ získávat první zkušenosti při práci s PC
- ⇒ naučit hlasitému čtení delších textů se správnou výslovností a intonací
- ⇒ cvičit orientaci ve slyšeném textu, proneseném rodilým mluvčím
- ⇒ nacvičovat delší konverzační celky i mezi více osobami
- ⇒ umět přednést jednoduchý mluvený projev na dané téma
- ⇒ naučit zásady tichého čtení a práce s textem
- ⇒ zdokonalovat písemný projev při opisu souvislejšího textu
- ⇒ soustředit se na písemnou formu práce s textem – doplňování, obměna vět, tvoření otázek, odpovědí
- ⇒ nacvičovat psaní podle diktátu
- ⇒ seznamovat s dalšími gramatickými pravidly
- ⇒ prohlubovat slovní zásobu podle obsahu používaných učebnic
- ⇒ aktivně se účastnit na projektovém vyučování

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- popisuje tematický obrázek každé lekce aktuální slovní zásobou
- opakuje si slovní zásobu tříděním slov podle kategorií
- sestavuje věty a rozvíjí tak chápání principů výstavby syntaktických celků

Kompetence k řešení problémů

- opakuje si slovní zásobu tříděním slov podle kategorií, opravuje zpřeházený text a doplňuje ho ke správným postavám a rozvíjí si tak syntetické dovednosti
- odhaduje význam sdělení z vizuálních podnětů
- třídí informace, řeší hádanky, vybírá informace, aplikuje znalosti a rozvíjí tak svou schopnost logicky uvažovat

Kompetence komunikativní

- žák ukotvuje nápodobou a opakováním
- komunikuje se spolužáky v určitých situacích a užívá standardní fráze
- rozvíjí svůj ústní projev a porozumění projevu spolužáků v různých cvičeních
- je povzbuzován ke komunikaci v hrách a hádankách
- zdramatizuje příběhy z učebnice a zdokonaluje tak schopnost komunikovat s ostatními

Kompetence sociální a personální

- komunikuje a spolupracuje ve skupině i ve dvojici
- pracuje na cvičeních v pracovním sešitě, které mu umožní sebevyjádření
- je uveden do nového učiva tématy, která jsou mu blízká
- prostřednictvím kvízů si osvojuje schopnost sebehodnocení

Kompetence občanská

- pracuje na cvičeních v pracovním sešitě, která mu umožní sebevyjádření
- pracuje v týmu a přejímá zodpovědnost za vlastní učení a výsledek práce skupiny

Kompetence pracovní

- vede si slovník
- ověřuje si svůj pokrok v minitestech
- osvojuje si různé techniky čtení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Integrovaná průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání
- Komunikace

Multikulturní výchova – Kulturní diference
- Lidské vztahy

Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení

Výchova v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Enviromentální výchova – Základní podmínky života

Časová dotace ve 4. – 5. ročníku - 3 hodiny týdně

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.	
Výstupy: ŽÁK:	Učivo:	Roční k	Průřezová témata:
<p><i>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i> <i>* rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům</i></p> <p><i>* rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů</i></p> <p><i>* motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti</i></p>	<p><u>Základní gramatické struktury a typy vět</u> * odlišnost anglického a českého slovosledu * pořádek slov ve větě * oznamovací, tázací a rozkazovací věta (kladná i záporná)</p> <p><u>tematické okruhy</u> * navázání a rozšíření učiva * rodina, škola, domov, nakupování, jídlo, oblékání, volný čas, tělo, sport, ovoce, zelenina, abeceda * oblékání, příroda, počasí, režim dne, čas, povolání, základní zeměpisné údaje – státy Evropy, Anglie, anglicky mluvící státy</p> <p><u>slovní zásoba a tvoření slov</u> * práce s texty v učebnici, doplňující materiály (četba komiksů, jednoduchých textů -pohádky, hádanky, časopisy) * tradice, zvyky, svátky (Den díkůvzdání, sv.Valentýn) * práce s výukovými programy ve školní počítačové síti, práce s internetem * práce s elektronickým textem * nastavení anglické klávesnice</p> <p><u>čtení</u> * práce s texty v učebnici, doplňující materiály * zjednodušené čtení</p>	<p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV- kulturní diference, lidské aktivity</p>

<p>* čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</p> <p>* vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku</p> <p>* používá dvojjazyčný slovník</p> <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>* sestaví gramaticky správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení</p> <p>* vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat</p> <p>* vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů</p> <p>* vyplní své základní údaje do formulářů</p>	<p>* fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost, melodie věty</p> <p><u>základní gramatické struktury a typy vět</u></p> <p>* tvoření otázky, záporu a odpovědi</p> <p>* odvození významu slov z kontextu</p> <p>* práce s texty a příběhy</p> <p><u>slovní zásoba</u></p> <p>* abeceda</p> <p>* vyhledávání ve slovníku, různé druhy dvojjazyčných slovníků, využití elektronických slovníků a překladačů</p> <p>* pochopení a užití mezinárodních transkripčních znaků</p> <p>* využití myšlenkových map</p> <p><u>jednoduchá sdělení</u></p> <p>* omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě</p> <p>* slovesa (to be, to have, can), podstatná jména – množné číslo</p> <p>* osobní a přivlastňovací zájmena, předložky</p> <p>* přítomný čas prostý a průběhový</p> <p>* blahopřání, dopis, popis běžného dne</p> <p><u>jednoduchá sdělení</u></p> <p>* adresa, věk, osobní údaje</p> <p>* dopis z prázdnin, datum, řadové číslovky</p> <p><u>slovní zásoba</u></p> <p>* čtení textů, poslechy, reprodukce</p> <p>* dramatizace komiksových příběhů, modelových situací, pohádek</p> <p>* napíše e-mail</p> <p>* vyplní formulář</p>	<p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>4.-5.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>OSV- mezilidské vztahy a komunikac e</p> <p>VMEGS- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV- princip solidarity OSV- kreativita,k omunikace</p> <p>VDO- občanská společnost a škola MEV- tvorba mediálního sdělení OSV- komunikac e</p>
---	---	---	--

<p>* reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p> <p>* obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p> <p>* napíše jednoduché texty v elektronické podobě, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk</p> <p><i>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i></p> <p>* aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p>	<p><u>slovní zásoba a tvoření slov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * synonyma, antonyma * obměna jmen, místa, času <p><u>jednoduchá sdělení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * vlastní charakteristika, tvorba portfolií <p><u>pravidla komunikace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * komunikace(žák – žák, žák – dospělý), improvizace * pozdrav, žádost, poděkování, představení * návod, popis trasy, směru 	<p>4.-5.</p>	
--	---	--------------	--

5. 1. 2. Cizí jazyk

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Rozvíjí intelektuální schopnosti, paměť, představivost, tvořivost, schopnost logického myšlení. Přispívá k vytváření rysů osobnosti – vytrvalosti, pracovitosti, kritičnosti.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace tvoří společně s jazykovou komunikací osu výchovně vzdělávacího působení na žáka. Obsah vyučovacího předmětu Matematika je založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Realizace vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je ve vyučovacím předmětu *Matematika*.

Cíle vzdělávací oblasti

- ⇒ provádět početní výkony s přirozenými čísly, používat kapesní kalkulátor
- ⇒ řešit úkoly z praxe s využitím početních výkonů, užívat a číst jednoduché tabulky a diagramy
- ⇒ provádět odhady výsledků, zaokrouhlovat
- ⇒ orientovat se v rovině a prostoru
- ⇒ dokazovat jednoduchá tvrzení
- ⇒ vyvozovat logické závěry z daných předpokladů

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Matematika využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problému

- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití
- poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

Kompetence komunikativní

- příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- využít matematický jazyk včetně matematické symboliky
- práci s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence občanské

- dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky)
- zařazování úloh s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- projekty a další činnosti (modelování a výroba těles, přímek, bodů), ve kterých se mimo jiné učí zvládat základní pracovní činnosti (práce s různými materiály – papír, textil, keramická hlína)
- zodpovědný přístup k zadaným úkolům., úplné dokončení práce

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem

- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost

Finanční gramotnost

- pojmy související s finanční gramotností, jejich vysvětlení, vhodnost používání
- hotovostní a bezhotovostní forma peněz
- práce s jednoduchými rozpočty
- spoření a půjčky

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznání (operace s přirozenými čísly)

- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita (konstrukční úlohy, slovní úlohy)
- spolupráce a soutěživost (úlohy z praxe)
- řešení problému a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola (operace s přirozenými čísly)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

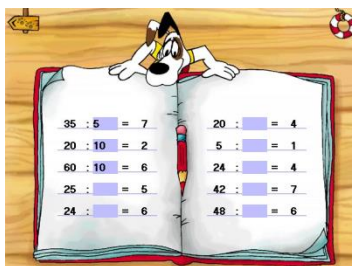
- Evropa a svět nás zajímá
- Evropa a svět nás zajímá (jednotky délky, času, hmotnosti)
- Jsme Evropané (závislosti, vztahy a práce s daty)

Multikulturní výchova – etnický původ (číslo a početní operace)

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Enviromentální výchova – vztah člověka k ŽP (aplikační úlohy a problémy)

Časová dotace: v 1. ročníku – 5 hodin týdně
ve 2. ročníku – 5 hodin týdně
ve 3. ročníku – 5 hodin týdně
ve 4. ročníku – 5 hodin týdně
v 5. ročníku – 5 hodin týdně

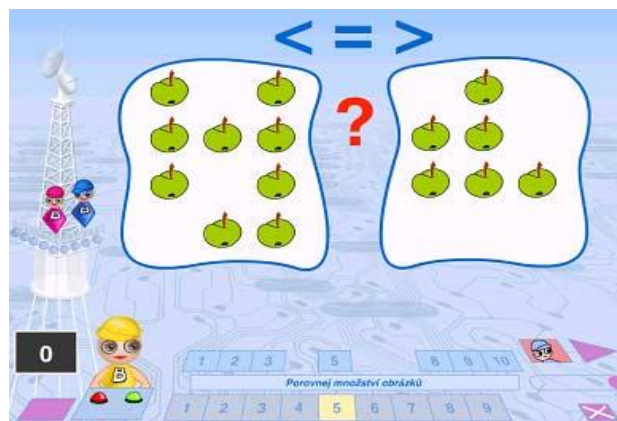
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. (1. – 3.)	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p><i>ČÍSLO A ČÍSELNÉ OPERACE</i> <i>*používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru s daným počtem prvků</i></p> <p><i>*čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti nerovnosti</i></p> <p><i>*čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti</i></p>	<p><u>Číselný obor 0-20</u> * počítání předmětů 0-20 * tvoření a řešení slovních úloh * modelování situací, * rozklad čísla na desítky a jednotky</p> <p><u>Číselný obor 0-100</u> *spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) *vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti) s daným počtem prvků do 100</p> <p><u>Číselný obor 0-1000</u> *používá sčítání a odčítání v daném oboru 0-1000 *vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 1000 (peníze) *pisemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla *provádí kontrolu a odhad svého výsledku</p> <p><u>Přirozená čísla 0-20</u> -užívá znaky pro rovnost a nerovnost</p> <p><u>Přirozená čísla 0-100</u> *rozlišuje sudá a lichá čísla</p>	<p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>1.</p> <p>2.</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznání</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – kreativita</p>

<p><i>*čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i></p> <p><i>* používá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</i></p> <p><i>*provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i></p> <p><i>*řeší a tvoří úlohy, ve kterých modeluje a aplikuje osvojené početní operace</i></p>	<p>*řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony</p> <p>*vysvětluje použití sčítání a odčítání při řešení praktických úloh</p> <p>*porovnává čísla do 100, vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů</p> <p><u>Přirozená čísla 0-1000</u></p> <p>*čte a zapisuje trojčíferná čísla</p> <p>*zaokrouhluje přirozená čísla jednotky, desítky a stovky</p> <p>*počítá po jednotkách, desítkách a stovkách</p> <p>*používá znaky $<$, $>$, $=$</p> <p><u>Lineární uspořádání</u></p> <p>používá výrazy před, za, hned před, hned za do 20, orientuje se v číselné řadě, doplní chybějící číslo</p> <p><u>Číselná osa</u></p> <p>*orientuje se na číselné ose</p> <p>* rozlišuje čísla sudá a lichá,</p> <p>*zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>*ukazuje a zná pojmy před, za, mezi čísly</p> <p><u>Operace s přirozenými čísly</u></p> <p>*sčítá a odčítá do 20 (s přechodem přes desítku)</p> <p>*sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku</p> <p>*automatizuje si a prohlubuje všechny spoje násobilky</p> <p>*automatizuje si a prohlubuje dělení v oboru násobitek</p> <p>*určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech</p> <p>*provede pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek</p> <p><u>Slovní úlohy</u></p>	<p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>2.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.-2.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p>	
--	--	---	--

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p><i>* orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i></p> <p><i>* popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i></p> <p><i>* doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i></p>	<p>*vypočítá zadané slovní úlohy, sám je tvoří v oboru do 20 <u>Násobilka</u> *užívá spoje násobek a dělení *řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně *vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného jednociferným *ve slovních úlohách modeluje osvojené početní operace/+, -, :, ./ *ověří si používání závorek při početních operacích. <u>Zaokrouhlování</u> * zaokrouhluje daná čísla na desítky * zaokrouhluje daná čísla na stovky, desítky</p> <p><u>Slovní úlohy</u> *vypočítá slovní úlohy v oboru do 100</p> <p><u>Jednotky času</u> * užívá výrazy den, týden, měsíc, rok * užívá časové jednotky hodina, minuta, sekunda * čte časové údaje na různých typech hodin * provede jednoduché převody jednotek času (hodina, minuta, sekunda) *používá znaky <, >, =</p> <p><u>Závislosti a jejich vlastnosti</u> *používání slov hodina, den, datum * žák zná datum narození, *umí vysvětlit pojmy včera, loni, zítra, příští rok, mladší, starší *užívá sčítání, odčítání, násobení, dělení v praktických situacích</p>	<p>1.</p> <p>2.- 3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3. 3.</p> <p>2. 3.</p> <p>2.</p> <p>1.-3. 2.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p>	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO – občan, společnost a</p>
--	---	---	--

<p style="text-align: center;">GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <p><i>* rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci</i></p> <p><i>* rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</i></p> <p><i>* porovnává velikost útvarů</i></p> <p><i>* porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i></p> <p><i>* rozezná, modeluje jednoduché a souměrné útvary</i></p>	<p><u>Diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády</u> * používání základních matematických operací v tabulkách * aplikace znalosti sčítání a odčítání v oboru do 20 i s přechodem, -řešení slovních úloh, čtení jednoduchých grafů * žák řeší vztahy o n- více, méně, n- krát více, méně v oboru do 100 * čte a sestavuje tabulku násobků * sestavuje tabulkové zápisy v praxi (cena zboží, vzdálenost) * užívá posloupnosti čísel ve slovních úlohách v numeraci 0-1000</p> <p><u>Základní útvary v rovině</u> * základní útvary: trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník</p> <p><u>Základní útvary v rovině</u> * základní útvary: trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník * kreslí křivé a rovné čáry * narýsuje přímkou, úsečku, bod * přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek * rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník</p> <p><u>Základní rovinné útvary</u> * základní útvary: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec * rozlišení geometrických těles v praxi * modelování tělesa /kvádr, krychle /</p> <p><u>Velikost útvarů</u> * užije znaménka < > =, větší, menší</p> <p><u>Velikost útvarů</u> * měření úsečky na cm * odhad délky úsečky na decimetry, centimetry * odhad vzdálenosti: odhad délky úsečky na decimetry,</p>	<p>1.-2.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>1.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.</p> <p>2.-3.</p>	<p>stát</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - stavba mediálního sdělení</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>- kreativita</p>
---	--	---	--

	<p>centimetry</p> <ul style="list-style-type: none"> * délka úsečky, krajní bod úsečky, rýsování úsečky dané délky <p><u>Modelování útvarů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh * modelování staveb tvaru kvádrů, krychle a využití digitálních aplikací pro prostorovou představivost <p><u>Čtvercová síť</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * užití čtvercové sítě a osy souměrnosti * modelování staveb tvaru kvádrů, krychle 	<p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p>	
--	--	-------------------------------------	--

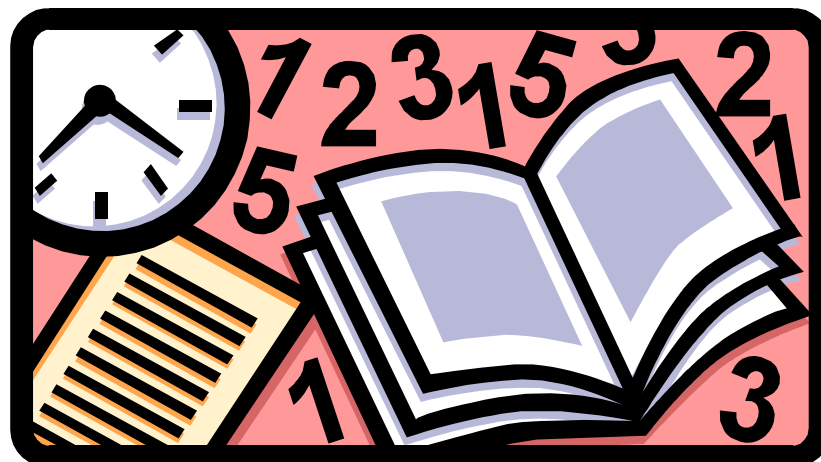

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. (4. – 5.)	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Roční k	Průřezová témata:
<p><i>Číslo a početní operace</i></p> <p><i>* využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i></p> <p><i>* provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i></p> <p><i>* zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i></p>	<p><u>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * aplikace znalosti násobilky * vytvoření si zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, metody řešení) * používání komutativnost a asociativnost k usnadnění početních výkonů <p><u>Písemné algoritmy početních operací</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * sčítání a odčítání do 10 000 * písemné dělení jednociferným činitelem * písemné sčítání a odčítání * porovnávání čísel a souborů do milionu * písemný součet 3 až 4 přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl dvou čísel písemné násobení až čtyřciferným činitelem písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem kontrola výpočtů provedením zkoušky <p><u>Zaokrouhlování čísel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, 	<p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p><i>* řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i></p>	<p>desítky žák: * odhadne výsledek a zkontroluje svůj výpočet * znázorní výsledek na číselné ose <u>Slovní úlohy</u> žák: * najde správná řešení úloh, zdůvodní svůj postup, stanoví způsob řešení * zápis vztahů pomocí symbolů * slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel</p>	4.-5.	
<p><i>* kvantitativně vyjádří části celku</i></p>	<p><u>Zlomky</u> * celek, část celku, zlomek * využití názorných obrázků</p>	4.-5.	
<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p>	<p><u>Závislosti a jejich vlastnosti</u> * orientace na časové přímce * řazení dat na časovou přímku i za pomoci digitálních technologií</p>	4.-5.	
<p><i>* vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií, posoudí úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získá či vyhledá v doporučených zdrojích</i></p>	<p><u>Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</u> žák: * rozpozná informace z diagramů a grafů v tištěné podobě i digitální * zapíše data do tabulek, diagramů a grafů</p>	4.-5.	
<p><i>* čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy</i></p>	<p>* řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií</p>	4.-5.	
<p><i>* čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i></p>	<p><u>Základní útvary v rovině</u> základní útvary v rovině – obdélník, čtverec, trojúhelník (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný), kruh, kružnice žák: * sestrojí úsečky dané délky * načrtne a znázorní a popíše čtverec, obdélník, trojúhelník,</p>	4.-5.	

<p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i></p> <p><i>* narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce</i></p> <p><i>* sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i></p> <p><i>* sestrojí rovnoběžky a kolmice</i></p> <p><i>* určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i></p>	<p>kružnici * sestrojí tyto rovinné obrazce dle zadání</p> <p><u>Grafický součet a rozdíl úseček</u> Žák: * provádí odhad délky úsečky, lomené čáry * sestrojí grafický součet a rozdíl úseček</p> <p><u>Obvod mnohoúhelníku</u> * jednotky délky a jejich převody * měření délky stran rovinných obrazců * výpočet obvodu sečtením délek jeho stran</p> <p><u>Vzájemná poloha přímk v rovině</u> Žák: * rozliší rovnoběžky, různoběžky, kolmice * znázorní, nakreslí, narýsuje a vymodeluje rovnoběžky, různoběžky * najde společné a rozdílné znaky * sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou</p> <p><u>Obsah obrazců</u> * orientace ve čtvercové síti * znázorňování obsahu ve čtvercové síti</p> <p><u>Základní jednotky obsahu</u></p> <p><u>Osová souměrnost</u> * rozeznání a modelování osově souměrných útvarů * nákres osově souměrných útvarů ve čtvercové síti * rozlišení rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku</p> <p><u>Základní útvary v prostoru</u> * kvádr, krychle, jehlan, koule, válec, kužel * modelování kvádru, krychle rozložením krabíčky</p>	<p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>OSV – kreativita</p>
---	--	--	-----------------------------

<p>* rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru</p> <p>* rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <p>* řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p><u>Nestandardní úlohy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * slovní úlohy * číselné a obrázkové řady * magické čtverce * prostorová představivost 	<p>4.-5.</p>	<p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
--	--	--------------	--

5. 2. 1. Matematika a její aplikace

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Úpravy učiva v jednotlivých předmětech

5.3. MATEMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Matematika a její aplikace
VZDĚLÁVACÍ OBOR	Matematika a její aplikace
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Matematika

5.ročník

UČIVO	VÝSTUP
Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	ŽÁK <ul style="list-style-type: none"> - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - zapíše a přečte desetinné číslo - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Zápis čísla v desítkové soustavě, jeho	<ul style="list-style-type: none"> - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

znázornění (číselná osa, teploměr, model)	- porozumí významu „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
FG Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Nárok na reklamaci	<ul style="list-style-type: none"> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - používá peníze v běžných situacích - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - orientuje se v základních formách vlastnictví <p>Poznámka - učivo finanční gramotnosti je převzato ze vzdělávacího oboru 5.4.1. Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás</p>

5.3. INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem

Cíle vzdělávací oblasti

Základem práce s informacemi jsou však čtení s porozuměním, orientace v číselné řadě a v abecedě, vyhledávání v atlasech a ve slovnících a další dovednosti, které žáci získali na počátku základního vzdělávání. Čtenářská gramotnost je tak základem práce s informacemi.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání úlohy informací
- porozumění práci s informací a jejímu praktickému využití v životě

- využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- respektování pravidel práce na PC a v počítačové učebně
- získávání správných návyků při práci s výpočetní technikou
- ovládání a využívání základních funkcí počítače a jeho běžné periferie
- ovládání nabídky školního výukového softwaru
- schopnosti využívat výpočetní techniku a výukový software ke zvýšení efektivnosti učení
- schopnosti ověřit věrohodnost získané informace využitím více zdrojů
- schopnosti komunikovat pomocí internetu
- schopnosti pracovat s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- schopnosti prezentovat výsledky své práce s využitím vhodného softwaru
- schopnosti formulovat svůj požadavek
- schopnosti chránit data před poškozením, ztrátou, zneužitím
- respektování práv duševního vlastnictví
- zaujetí odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných mediích

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Informatika využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k osvojení běžně užívaných termínů v oblasti informačních a komunikačních technologií a porozumění jejich významu. Seznamuje žáky s tokem informací (vznik, záznam, přenos, zpracování, vyhledávání a praktické využití), rozvíjí schopnost vyhledávat relevantní informace a využívat je v další práci, motivuje žáky k porovnávání informací z různých zdrojů a ověřování jejich objektivitu a věrohodnosti, ke zvýšení efektivitu učení a k racionální organizaci vlastní práce s využitím výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problému

Učitel rozvíjí u žáků schopnost formulovat požadavek, navrhnout vlastní postupy při řešení problémů a zobecňovat je v různých situacích, v procesu zpracovávání informací rozvíjí algoritmické myšlení žáků, vede je k pochopení významu kontroly vlastních výstupů, k poznání, že výpočetní technika je prostředkem modelování a simulace.

Kompetence komunikativní

Učitel seznamuje žáky s různými způsoby komunikace, kterou umožňuje internet, vede je k používání obecně uznávaných pravidel této komunikace, prohlubuje schopnost porozumění obsahu (text, diagram, tabulka a ikony), vede žáky k vyjádření vlastních myšlenek těmito způsoby, vyžaduje prezentaci vlastní práce.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k odpovědnému a etickému přístupu k nevhodným obsahům na internetu a jiných médiích, klade důraz na respektování zákonů o duševním vlastnictví v demokratické společnosti, upozorňuje na možnosti využití informačních a komunikačních technologií k účinné pomoci, ale i na možnosti jejich zneužití, varuje před zveřejněním osobních údajů, vysvětluje význam svobodného přístupu k informacím v globálních souvislostech současného světa.

Kompetence pracovní

Učitel rozvíjí schopnost zpracovávat a vyhodnocovat informace s pomocí počítače, používat počítač jako prostředek urychlující a usnadňující práci s informacemi, jako prostředek umožňující řízení dalších technologií, vede žáky ke kritickému přístupu k vlastním výstupům, s důrazem na jejich obsah a přínos (osobní, společenský), varuje před přeceňováním formy před obsahem, dbá na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce s počítačem.

Kompetence sociální a personální

Učitel rozvíjí schopnost naslouchat a porozumět myšlenkám druhých a kultivovaně argumentovat. Vede žáky k dodržování pravidel při využívání společného úložiště dat, k pochopení nutnosti nastavení práv přístupu uživatelů a skupin k datovým Zdrojům.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k běžnému ovládnutí a používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Rozvíjí u žáků schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. Rozvíjí schopnost předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- psychohygiena
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- seberugalice a sebeorganizace
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

Mediální výchova

- tvorba mediálního sdělení
- fungování a vliv médií
- stavba mediálních sdělení
- interpretace sdělení a reality

Environmentální výchova

- vztah člověka k životnímu prostředí

Časová dotace ve 4. ročníku - 1 hodina týdně

Časová dotace v 5. ročníku - 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ★ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ★ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ★ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ★ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu <ul style="list-style-type: none"> - přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem. - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu. - hledá různé postupy vedoucí k cíli. - hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, 	<p>Základy programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do problematiky programování - seznámení s programem robot Emil - sběr dat – možnosti - sběr dat – třídění - aplikace získaných dat - sestavování programů pro robota <p>Scratch Junior</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s programem - příkazy pro spuštění, pohyb, výstup - sestavení algoritmu - rozpoznání opakovaných schémat - vytvoření příběhu 	<p>4.</p>	

<p>stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří a použije nový blok - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - v programu najde a opraví chyby - upraví program pro obdobný problém - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit <p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ★ najde a spustí aplikace, pracuje s daty různého typu ★ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ★ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje a prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru - řeší úkol použitím schránky - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisí - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Malování Paintbrush</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s programem malování - ovládací prvky programu - ukládání, přesouvání a otvírání dokumentu - předdefinované tvary - text v obrázku, překlápění, otáčení <p>Windows</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní práce s operačním systémem <p>Windows</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumenty, soubory - práce s okny složek <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy tvorby textu - kopírování, přesouvání v rámci dokumentu - ukládání, otvírání dokumentu <p>Výukové programy a jednoduché hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s výukovými programy - propojování s mobilním zařízením - sdílení informací 		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ★ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ★ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ★ vyčte informace z daného modelu <p>- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech</p> <p>- doplní posloupnost prvků</p> <p>- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný</p> <p>- sdělí informaci obrázkem</p> <p>- pomocí obrázku znázorní jev</p> <p>- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel</p> <p>- složí obrázek z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</p> <p>- vytvoří pojmovou mapu</p>	<p>Data, informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - sběr a záznam dat s využitím textu, barvy, čísla, obrazu, zvuku - hodnocení získaných dat - vyvozování závěrů <p>Kódování a přenos dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - záznam, sdílení, přenos a ochrana informace - využití značek, piktogramů, symbolů, kódu - myšlenkové a pojmové mapy - schémata a diagram 	<p>5.</p>	

- zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- ★ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

- oživí robota, otestuje jeho chování.
- propojí mobilní zařízení s robotem.
- pomocí programu ovládá světelný výstup a motor.
- spustí program a ovládá mobilní zařízení pomocí robota.
- posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu.
- rozpozná opakující se vzory, kroky a postupy.
- používá posloupnost příkazů.
- vyhledá a opraví chybu v postupu.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- ★ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- ★ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

- nalezne ve svém Google prostředí systém a určí jeho prvky.
- určí, jak spolu prvky souvisí
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
- eviduje číselná i nečíselná data v seznamu

Blue bot - robotická didaktická hračka

- seznámení s robotem Blue bot
- kalibrace robota a mobilního zařízení
- ovládání robota pomocí mobilního zařízení
- ovládání mobilního zařízení pomocí robota
- základní funkce a nastavení robota

G-Suite

- G-mail
- Google Classroom
- Google Kalendář
- Google Disk
- Google Meet
- Google Dokumenty

<p>- zaznamená data z informačního systému, s nimiž ve škole aktivně pracuje</p> <p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <p>★ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p> <p>- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a ohlásí se z něj</p> <p>- v textu rozpozná osobní údaje</p>	<p>Internet a bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Internetové prohlížeče - Pravidla bezpečného chování - Vyhledávací portály - Vyhledávání podle kritérií <p>Sociální sítě</p>		
--	--	--	--

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdelávání směřuje k tomu, aby žáci poznali historické, zeměpisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí v jejich rozmanitosti a vzájemných souvislostech; seznamuje žáky s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. Často začleňujeme krátkodobé projekty. Při pobytech ve zdravotně příznivém prostředí a na výletech využíváme možností, které nabízí okolní terén a zařazujeme krátkodobé (maximálně týdenní) kurzy.

Realizace vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je ve vyučovacích předmětech **Prvouka (1.období), Přírodověda, Vlastivěda (2. období)**

Cíle vzdělávací oblasti

- utvářet pozitivní občanské postoje, rozvíjet vědomí evropské sounáležitosti
- položit základy zdravého životního stylu
- prevence rasistických a extrémistických postojů, výchova k toleranci
- výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot

Výchovné a vzdělávací strategie

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru.
- Předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování.
- Individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí.
- Vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech.
- Ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci.
- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.

Kompetence digitální

- Nabízí prostor pro témata týkající se pohybu v online prostředí se zaměřením na téma bezpečí a ochrany vlastní osoby a zdraví.
- Žáci se v modelových situacích prostřednictvím dramatizace nebo hry učí rozpoznávat a řešit nebezpečné nebo nepříjemné situace, do kterých se v souvislosti s používáním digitálních technologií mohou dostat.
- Zapojení digitálních technologií umožňuje žákům názornější porozumění přírodním jevům, které nelze pozorovat v reálných podmínkách, rozšiřuje možnosti provádění a zaznamenání pokusů, slouží k prohlížení rozměrných 3D objektů a k 3D prohlídkám pamětihodností (virtuální prohlídky měst, muzeí).

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti“.

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, společnost a stát
- formy participace občanů
- principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova – kulturní diferenciacce

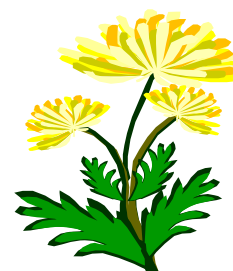
- lidské vztahy
- etnický původ
- princip solidarity

Environmentální výchova

- základní podmínky života
- problémy životního prostředí
- vztah člověka k životnímu prostředí
- ekosystémy
- lidské aktivity

Multimediální výchova – interpretace sdělení a reality

- fungování a vliv médií
- práce v realizačním týmu

5.4.1. PRVOUKA

Vzdělávání v předmětu PRV v 1. – 3. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojených tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých, nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Časová dotace v 1. a 2. ročníku – 2 hodiny týdně
ve 3. ročníku - 3 hodiny týdně

Co by měl zvládnout žák na konci 3. ročníku?

- uplatňovat základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevovat vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- provádět jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určovat jejich společné a rozdílné vlastnosti a změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 3. ročníku?

- uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsahu; dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi, popsat své zdravotní potíže a pocity; zvládat ošetření drobných poranění
- provést jednoduchý pokus podle návodu i s využitím digitálních technologií

<p><i>* rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti</i></p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p><i>* rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i></p>	<p><u>obec</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - správný název své vlasti, hlavního města, kraje - poznává okolní krajinu školy a bydliště, význačné budovy, dopravní síť, obchody, služby, výrobu <p><u>okolní krajina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování konkrétních změn ve svém okolí, žák se jim dokáže přizpůsobit - vliv člověka na životní prostředí <p><u>naše vlast</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - respektování rozmanitosti přírody - státní symboly - město a vesnice - státní symboly a politický systém ČR <p><u>okolní krajina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a popisuje přírodní zdroje v okolí bydliště - pojmenuje vodní nádrže uměle vytvořené - pozorování působení lidí na okolní krajinu - vnímání vlivu charakteru krajiny na život lidí <p><u>rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - popis role jednotlivých členů rodiny - vymezení práv a povinností členů rodiny - popis svého rodinného prostředí - specifikace vztahů mezi členy rodiny - určení zaměstnání svých rodičů - vysvětlení základních příbuzenských vztahů /syn, dcera, teta, strýc, bratranec, sestřenice/. - posouzení života a funkce rodiny <p><u>chování lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení vlastností lidí - znalost pravidla slušného chování <p><u>rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání rodičů. 	<p>2.-3. 1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-2.</p> <p>3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3 2.-3. 1.-3.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>VMEGS-jsme Evropané</p> <p>OSV-mezilidské vztahy - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MV-lidské vztahy</p>
--	---	--	--

<p><i>* odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - odlišení práce duševní a fyzické - pochopení významu pojmů soukromé a veřejné vlastnictví - různé druhy zaměstnání a pojmenování zaměstnání svých nejbližších 	<p>2.-3. 2.-3.</p>	
<p><i>* projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i></p>	<p><u>soužití lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -objasnění mezilidských vztahů - rozlišení obchodů a firem v okolí - ocenění spolupráce se zájmovými spolky - začlenění ČR do Evropy - pomoc nemocným a sociálně slabým <p><u>chování lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -vymezení pravidel slušného chování -respektování odlišností ve vzhledu i chování ostatních lidí - osvojování pravidel slušného chování, základní principy demokracie 	<p>3. 1.-3.</p>	<p>OSV- mezilidské vztahy</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p><i>* využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i></p>	<p><u>právo a spravedlnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti žáků školy - základní lidská práva a povinnosti ve společnosti, základní práva dítěte -respektování práva druhých -reakce na nespravedlnost <p><u>vlastnictví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné - hmotný a nehmotný majetek 	<p>1.-3. 1.-3.</p>	
	<p><u>základní globální problémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozčlenění významných sociálních problémů - specifikace globálních problémy přírodního prostředí <p><u>orientace v čase a časový řád</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -dny v týdnu a rozdělení na dny pracovní a dny volna - použití kalendáře a orientace v něm - určování ročních období a jejich charakteristika - používání kalendářního roku a jeho členění na dny, 	<p>3. 3. 1.-3. 2.-3. 1.-3.</p>	<p>MV- princip solidarity</p>

<p><i>* pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žijeme</i></p> <p><i>* uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost</i></p> <p><i>* pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i></p>	<p>měsíce a roční období</p> <ul style="list-style-type: none"> - členění děje na minulost, přítomnost a budoucnost (teď, před chvílí, potom zítra. . .) - orientace se v čase podle hodin - měření času – používání hodin ciferníkových i digitálních - časové posloupnosti části dne (ráno, dopoledne, odpoledne, večer, noc) <ul style="list-style-type: none"> - datum svého narození <p><u>regionální památky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s regionálními historickými památkami a významnými rodáky - vyhledávání a vyprávění pověsti spjaté s regionem - interpretace pověsti spjaté s okolím - péče a ochrana památek <p><u>báje, mýty, a pověsti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost kraje a svých předků - pojmy: domov, vlast, rodný kraj <p><u>současnost a minulost v našem životě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - porovnávání proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby - sledování průběhu lidského života ve svém okolí - seznámení se státními svátky a významnými dny, zvyky a tradicemi - kombinace předmětů denní potřeby - diskuse o průběhu lidského života <p><u>životní podmínky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - životní potřeby rostlin a živočichů - význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi - vliv počasí - sledování a zaznamenávání proměny přírody 	<p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>VDO-občanská společnost a škola</p> <p>EV-základní podmínky</p>
--	--	--	--

<p>*životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> • změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií • naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede • zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií • podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje <p><i>roztřídí některé přírodniny podle nápadných</i></p>	<p>v jednotlivých ročních obdobích do kalendáře přírody, zaznamenání pomocí značek počasí</p> <p><u>látky a jejich vlastnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání a třídění látek - změny látek a skupenství - porovnávání látek a měření veličiny s praktickým užíváním základních jednotek - sestavování a doplňování tabulek a grafů <p><u>vesmír a země</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání dne a noci - vytřídění ročních období <p><u>nerosty a horniny, půda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - posouzení vzniku a významu půdy <p><u>rovnováha v přírodě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní společenstva <p><u>vzduch a voda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prokazování významu vody a vzduchu pro život - koloběh vody v přírodě <p><u>látky a jejich vlastnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - měření veličin s využitím digitálních technologií (digitální lupy) - plánování a záznam jednoduchých pokusů - péče o zdraví - pravidla při práci s digitálními technologiemi <p><u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u></p>	<p>3.</p> <p>3.</p> <p>3.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>3.</p>	<p>života</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy životního prostředí - vztah člověka k ŽP <p>EV-základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy životního prostředí - vztah člověka k ŽP
--	--	---	--

<p><i>určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí - vymezení vhodného chování v přírodě - žák popíše, jak může člověk pomoci k ochraně životního prostředí -popíše, jak člověk v průběhu roku pečuje o zahradu a zahrádku <p><u>rostliny, houby a živočichové</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění přírodnin podle jejich výskytu. - odlišnosti jednotlivých druhů a jejich životní potřeby -rozlišování: rostliny, keře, stromy a houby, pozorování jejich růstu -určuje jejich charakteristické znaky -rozděluje rostliny na ovoce, zeleninu, zemědělské plodiny, byliny a okrasné rostliny -spojuje plody s rostlinami -zařazení do typických míst růstu – zahrada, les, louka -poznávání známých živočichů, vymezení místa jejich výskytu a porovnání života různých živočišných druhů -dělení živočichů na užitková, hospodářská, domácí a žijící ve volné přírodě -pojmenování a přiřazování mláďat k dospělým zvířatům - základní stavba těla živočichů -pojmenování organismů vyskytující se v nejbližším okolí -zhodnocení péče člověka o přírodu v jednotlivých ročních obdobích 	<p>1.-3. ..</p> <p>2.-3. 1.-3.</p> <p>2.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>EV-vztah člověka k ŽP</p>
<p><i>* provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i></p>	<p><u>nerosty a horniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné třídění některých přírodnin <p><u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojení do ochrany životního prostředí - pomoc při likvidaci odpadů - popis živelné pohromy a ekologické katastrofy <p><u>látky a jejich vlastnosti</u></p>	<p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p>	<p>EV- problémy životního prostředí</p>

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p><i>* uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznání přírodní suroviny od uměle vyrobených materiálů - porovnávání vlastnosti a vzhledu vybraných látek - měření metrem vzdálenosti a velikosti v metrech a centimetrech. - zjišťování hmotnosti v kilogramech, objem tekutin v litrech - zápis základních veličin do tabulek <p><u>lidské tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - části lidského těla - porovnávání rozdílů mezi lidmi různých částí světa - stanoví životní projevy a potřeby člověka - popis částí lidského těla, funkce důležitých orgánů (mozek, srdce, plíce) - vývoj jedince - životní potřeby a projevy člověka - specifikace rozdílu mezi mužem a ženou <p><u>péče o zdraví, zdravá výživa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý denní režim - správné držení těla - vhodné trávení volného času - základní hygienické návyky a jejich zařazení do denního režimu - základní předměty potřebné k osobní hygieně a čistící prostředky - vhodný denní stravovací i pitný režim a vymezení jeho významu pro zdraví - sestavení jednoduchého jídelníčku - vhodné a nevhodné potraviny ke zdravé výživě - zařazení potravin do skupin – ovoce a zelenina, mléčné výrobky, pečivo - zdůvodní důležitosti pohybu a sportu pro zdraví člověka - rozlišení pojmů zdraví a nemoc 	<p>1.-3.</p> <p>2.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>2.-3. 3.</p>	<p>OSV- seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena</p>
---	--	--	---

<p><i>*klademe důraz na vytváření společných pravidel ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování</i></p> <p><i>*vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazování relaxačních chviliek</i></p> <p><i>*motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací</i></p> <p><i>*dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií</i></p> <p><i>* dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i></p> <p><i>* chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a pro jiné dítě</i></p>	<p>-běžné nemoci a jejich příznaky -popíše chování nemocného doma, u lékaře, v nemocnici -vysvětlí jak reagovat při drobných poranění -objasní jak předcházet nemocem i úrazům - seznámení se zásadami, které dodržujeme, když jsme svědky úrazu - základy první pomoci - ošetření drobných úrazů</p> <p><u>pravidla třídy</u> -vytváří pravidla třídy</p> <p><u>digitální mapy</u> -označení cesty i v digitální mapě</p> <p><u>osobní bezpečí</u> -při práci dbát na úklid pracovního místa -určení a zdůvodnění nevhodné a nebezpečné činnosti při hře - vymezení zásady bezpečného chování v rizikovém</p>	<p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p> <p>3.</p> <p>1.-3.</p>	
--	---	---	--

5.4.2. PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávání v předmětu PŘ směřuje k:

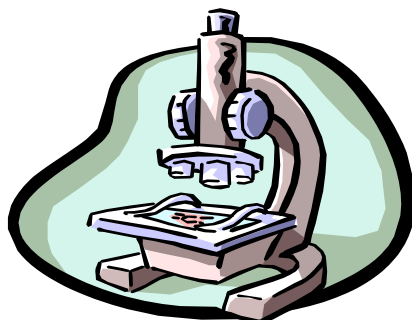
- poznávání základních jevů a vztahů v přírodě
- poznávání určujících znaků v třídění organismů
- poznání dalších druhů rostlin, živočichů i hub
- seznámení s důležitými druhy kulturních rostlin
- získávání základních vědomostí o Zemi a její rozmanitosti
- objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů
- utváření kladného vztahu k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- chápání rovnováhy v přírodě a sledování změn v přírodě v souvislosti s činností člověka
- porozumění závislosti člověka na přírodních zdrojích a nutnosti chránit životní prostředí
- seznámení se sluneční soustavou, podmínkami života na Zemi
- seznámení se základy techniky a jednoduchými stroji
- poznání lidského těla, orgánů a orgánových soustav
- upevňování správného chování, rozhodování a jednání v situacích ohrožujících zdraví, bezpečnost a za mimořádných událostí
- rozvíjení schopnosti samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy

Časová dotace ve 4. - 5. ročníku - 1,5 hodiny týdně

Fázování bude v pololetí

1.pololetí - 1 hodina týdně

2.pololetí - 2 hodiny týdně

Co by měl zvládnout žák na konci 5. ročníku?

- Vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při integraci v digitálním světě
- Rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které nelze tolerovat
- Formulovat a dodržovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat nebezpečí v digitálním prostředí a vybrat informace, které o sobě může zveřejnit
- Porovnat na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídit organismy do známých skupin, využívat k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

Co by měl zvládnout žák s lehkým mentálním postižením na konci 5. ročníku?

- Dodržovat pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci, městě i při interakci v digitálním světě
- Rozpoznat ve svém okolí, i v digitálním světě, nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- Formulovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat v modelových situacích nebezpečí v digitálním prostředí, vybrat podle zadaných pravidel informace, které o sobě může zveřejnit

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p><i>ROZMANITOST PŘÍRODY</i></p> <p><i>* objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i></p> <p><i>* vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i></p>	<p><u>Životní podmínky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * rozmanitost podmínek na Zemi * potravní vazby rostlin, hub a živočichů <p><u>Člověk a technika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * účinky síly, příklady jednoduchých strojů – páka, nakloněná rovina, kladka, kolo a jeho význam, parní stroj * elektřina, vodivé a nevodivé látky, ochrana před úrazy elektrickým proudem * porovnávání způsobů přenosu informací a jejich význam pro život lidí * Rozlišování přírodních zdrojů živé a neživé, jejich využití * využití energií, nutnost šetření energií * poznávání příkladů různých výrob, jejich význam a jejich vlivy na životní prostředí <p><u>Země a Vesmír</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * sluneční soustava a postavení Země ve vesmíru * základní pohyby Země, které ovlivňují střídání ročních dob, střídání dne a noci * znázorňování pohybů Země pomocí globu * Slunce a jeho vliv na život na Zemi * gravitační síla a její projevy 	<p>4.- 5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>5.</p>	<p>EV-ekosystémy - základní podmínky života</p> <p>MEV-fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV-základní</p>

<p><i>* zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i></p>	<p><u>Rovnováha v přírodě</u> * vzájemné vztahy mezi organismy * přizpůsobení organismů ročním obdobím * základní společenstva (okolí lesa, lidských obydlí, pole, vod)</p>	<p>4.</p>	<p>podmínky života - problémy životního prostředí</p>
	<p><u>Voda a vzduch</u> * vlastnosti a význam pro život * oběh vody v přírodě * proudění vzduchu</p>	<p>4.-5.</p>	
<p><i>* porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i></p>	<p><u>Půda</u> * vznik půdy a její význam <u>Rostliny, houby a živočichové</u> * principy třídění organismů * znaky, průběh a způsob života * stavba těla nejznámějších druhů * význam v přírodě a pro člověka</p>	<p>4.</p>	
<p><i>* zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i></p>	<p><u>Člověk a příroda</u> * ochrana přírody, odpovědnost člověka za ochranu životního prostředí * ochrana rostlin a živočichů * stanovení pravidel třídění a likvidace odpadů * diskuse o živelných a ekologických katastrofách</p>	<p>4.-5. 4. 4.-5.</p>	
	<p><u>Rovnováha v přírodě, ochrana přírody</u> * posouzení vlivu člověka na prostředí * návody na šetření energiemi ve svém okolí</p>	<p>4.-5.</p>	
<p><i>* založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i></p>	<p><u>Látky a jejich vlastnosti</u> * třídění látek, změny skupenství * porovnávání látek a měření veličin</p>		

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>* využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>* rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>* účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>* uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>* předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>* uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p><u>Lidské tělo</u></p> <p>* charakteristické znaky člověka</p> <p>* základní stavba těla a jeho soustav, funkce jednotlivých soustav – dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací.</p> <p>* poznávání lidského organismu a jeho vztahy k prostředí</p> <p>* povrch těla, opora těla, pohyb, řízení těla, příjem látek, význam zdravé potravy a čisté vody, význam čistého vzduchu, význam čistoty a hygieny prostředí</p> <p><u>Vývoj lidského organismu</u></p> <p>* vývoj jedince od prenatálního stadia přes narození, předškolní a školní věk, dospívání, dospělost a stáří (přiměřeně k věku)</p> <p>* pozorování změn tělesných i duševních v jednotlivých stádiích</p> <p><u>Denní režim</u></p> <p>* plánování denního režimu</p> <p>* účelné využití času pro své potřeby, povinnosti i pro potřeby druhých osob – rodičů, kamarádů</p> <p><u>Péče o zdraví</u></p> <p>* režim denní, pitný, pohybový</p> <p><u>Situace hromadného ohrožení</u></p> <p>* základy chování v situacích ohrožení – elektrickým proudem, při požáru, zbraněmi hromadného ničení</p> <p><u>Návykové látky a zdraví</u></p> <p>* odmítání návykových látek a hracích automatů</p> <p>* pomocí dramatické výchovy nacvičí jednoduché a účinné způsoby odmítání návykových látek.</p> <p><u>Osobní bezpečí</u></p> <p>* denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava (s využitím vlastních zkušeností)</p>	<p>5.</p> <p>5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>OSV- sebezpoznání a sebepojetí - psychohygienu</p> <p>MEV-práce v realizačním týmu</p> <p>OSV- seberegulace a sebeorganizace psychohygienu</p>
---	--	--	---

<p>* ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>* uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> * předcházení nemocem, úrazům * bezpečné chování v silničním provozu. * seznámení se s nebezpečím stresu a jeho následků, se zásadami duševní a intimní hygieny <p><u>osobní bezpečí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu v roli chodce i cyklisty <p><u>Péče o zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * zásady první pomoci, praktické vyzkoušení * ošetření drobných poranění a úrazů * přivolání odborné pomoci <p><u>partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * biologické a psychické změny v dospívání * důležitost rodiny a partnerství * pozná etickou stránku sexuality * nebezpečí HIV/AIDS a cesty přenosu <p><u>Osobní bezpečí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * zvládání krizových situací (šikana, týrání, brutalita, zneužívání) * důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování * respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací 	<p>5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>VDO-občan, společnost, stát OSV- hodnoty, postoje , praktická etika</p>
--	--	--	--

5.4.3. VLASTIVĚDA

Vzdělávání v předmětu VL směřuje k:

- poznávání naší vlasti a její začlenění v Evropě
- chápání České republiky jako člena Evropské unie
- podrobnějšímu poznávání místní krajiny a vytváření si tak počáteční ucelenou představu o České republice
- utváření ucelené představy o rovnocennosti národností a národů
- poznávání států sousedících s naší republikou a významných států Evropy
- získávání vztahu k evropské kultuře a dědictví
- orientování se na mapě Evropy a světa
- poznávání jednotlivých světadílů a oceánů na Zemi
- samostatnému vyhledávání informací jako zdrojů k získání vědomostí
- probouzení zájmu o minulost i současnost naší země a Evropy
- dovednosti orientovat se v terénu, schopnosti pracovat s mapou v praktických situacích
- rozvíjení schopnosti pozorovat, analyzovat, srovnávat
- poznávání různých druhů lidské práce a chápání jejich souvislosti s přírodními podmínkami
- utváření si ucelené představy o přírodě, kultuře, historii a o životě lidí, jejich činnostech na území naší vlasti
- poznání historie naší země z nedávné minulosti
- utváření základní představy o způsobu života předků v různých historických obdobích
- získávání odpovědného vztahu ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám
- rozpoznávání, jak se činnosti lidí odrážejí v tvárnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách

Časová dotace ve 4. - 5. ročníku – 1,5 hodiny týdně

Fázování bude probíhat : v 1.pololetí - 2 hodiny týdně a ve 2.pololetí - 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p><i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i></p> <p><i>* určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i></p> <p><i>* určí světové strany v přírodě podle mapy i podle GPS nebo mobilní aplikace, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě</i></p> <p><i>* rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i></p>	<p><u>Obec a místní krajina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * části obce * vymezení polohy v kraji, státě * pojmy: území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří svými slovy: územně správní pojmy obec, kraj, region. <p><u>Naše vlast</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * domov, kraj, národ, prostředí domova * orientace v místě bydliště, okolí školy <p><u>Orientace v krajině</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * orientační body, linie * určení světových stran * orientace v přírodě * orientace v krajině pomocí mapy nebo plánu, kompasu a buzoly, ale i pomocí přírodních zákonitostí. <p><u>Práce s mapou</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * mapy obecně zeměpisné a tematické * zemský povrch a jeho tvary * povrch a vodstvo ČR * rozdíl mezi náčrtem, plánem, mapou. 	<p>4.- 5.</p> <p>4.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>VDO-občan, společnost, stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy participace občanů - principy demokracie <p>VMEGS- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV- multikulturalit</p>

<p><i>* vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i></p> <p><i>* zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</i></p> <p><i>* rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i></p>	<p>* jednoduchý náčrt * čtení údajů z mapy o povrchu oblasti, vodstvu a příbytcích lidí * zeměpisné údaje naší republiky a ostatních států Evropy * sousední státy, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost</p> <p><u>Regiony ČR</u> * hlavní město Praha * nerostné bohatství, průmysl, půda a zemědělství ČR * obce a města, společenské, hospodářské, historické a technické objekty v České republice, dopravní síť, cestovní ruch, významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti, významná kulturní střediska, stavební, umělecké a jiné památky</p> <p><u>Místní region</u> * rozšíření půd, rostlinstva a živočichů * vliv krajiny na život lidí, jejich působení na krajinu a životní prostředí</p> <p><u>Obec</u> * minulost a současnost obce * dopravní síť</p> <p><u>Evropa a svět</u> * kontinenty, EU * cestování: vyprávění zážitků z cest po naší republice a z jiných zemí</p> <p><u>Naše vlast</u> * zástupce státní správy ve svém bydlišti * prezident republiky a některé důležité osobnosti státní správy. * symboly našeho státu, jejich význam a znázornění</p>	<p>4.- 5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p> <p>5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>a VDO- občanská společnost a škola</p> <p>EV-lidské aktivity</p> <p>- ekosystémy</p> <p>VMEGS- objevujeme Evropu - Evropa a svět nás zajímá</p>
---	---	---	--

<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p><i>* vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci</i></p> <p><i>* rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</i></p> <p><i>* odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě</i></p> <p><i>* na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě</i></p> <p><i>* uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobém využívání digitálních technologií</i></p> <p><i>* uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí</i></p> <p><i>* rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i></p>	<p><u>Soužití lidí, rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * život a funkce rodiny * fyzická a duševní práce, zaměstnání * postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy * mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným a poznávání života sociálně slabých skupin <p><u>Chování lidí a jejich soužití</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * upevňování základů vhodného chování a jednání * principy demokracie * Žák se učí slušným způsobem obhajovat své názory, ale i připustit omyl a hledat řešení konfliktu * soužití lidí-komunikace v digitálním světě (SMS) * chování lidí-uvědomění si rizikové situace v online prostředí * vlastnictví-autorská práva v digitálním světě * péče o zdraví-pravidla při práci s digitálními technologiemi osobní bezpečí-bezpečné chování v online prostředí <p><u>Právo a spravedlnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * posouzení správného chování a jednání * základní lidská práva a práva dítěte * aplikace práv a povinností žáků školy * rozpoznání protiprávního jednání * soužití lidí-komunikace v digitálním světě, digitální identita * chování lidí-předcházení konfliktním situacím v online prostředí 	<p>4.-5.</p> <p>4.</p> <p>4.-5.</p> <p>5.</p>	<p>VDO-formy participace občanů - princip solidarity</p> <p>OSV- mezilidské vztahy - soužití lidí</p> <p>Digitální svět</p> <p>OSV- mezilidské vztahy</p> <p>Digitální svět</p>
---	---	---	---

<p>* pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě</p> <p>* uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou</p> <p>* uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu</p> <p>* zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií</p> <p>* uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní</p> <p>* vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka)</p> <p>* uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit</p> <p>* orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích</p> <p>* poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce</p>	<p>* vlastnictví-autorská práva v digitálním světě</p> <p>* osobní bezpečí-ochrana osobních údajů, digitální stopa</p> <p>* NETIKETA-chování v digitálním prostoru</p> <p>* vlastnictví práv a licencí v digitálním prostředí</p> <p><u>Vlastnictví</u></p> <p>* vymezení soukromého, veřejného, osobního a společného vlastnictví + autorská práva</p> <p>* ochrana a nepoškozování svého ani cizího majetku i duševních hodnot</p> <p>* hodnota peněz, jejich používání</p> <p><u>Soužití lidí</u></p> <p>* obchod, firmy v místním regionu</p> <p><u>Základní globální problémy</u></p> <p>* ochrana životního prostředí, přírody</p> <p>* různé podoby kultury, kulturní instituce a poznávání jejich kvalit</p> <p>* odhalení významných sociálních problémů, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi a globální problémy přírodního prostředí.</p> <p>* snaha nacházet různé možnosti řešení.</p> <p><u>Soužití lidí</u></p> <p>* mezilidské vztahy, komunikace</p> <p><u>Orientace v čase</u></p> <p>* kalendář, letopočet, generace</p> <p>* vymezení dějin jako časového sledu událostí (nejstarší osídlení naší vlasti, staré české pověsti, první státní útvary</p>	<p>5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.-5.</p> <p>4.-5.</p>	<p>MV-kulturní diference</p> <p>MV-princip solidarity</p> <p>EV-lidské aktivity - problémy životního prostředí</p> <p>OSV mezilidské</p>
---	---	---	--

<p><i>* srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i></p> <p><i>* objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</i></p>	<p><u>České země v minulosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * proměny způsobu života, bydlení a státního zřízení pravěku a středověku * proměny způsobu života, bydlení a státního zřízení novověku a současnosti * hledání a znázornění společných a rozdílných znaků * historie našeho regionu, využití informací získané při návštěvách regionálních památek a informací z kronik svého bydliště <p><u>Současnost a minulost naší vlasti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * významné dny ČR, státní svátky * zdůvodnění významu státních svátků a významných dnů pomocí historických faktů 	<p>5. 4.-5.</p>	<p>MV-kulturní diference VMEGS-jsme Evropané</p>
---	---	---------------------	--

5. 4. Člověk a jeho svět

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5. 4. 1. Člověk a jeho svět

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Učivo

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod

- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionalita; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy

poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

ROZMANITOST PŘÍRODY

Učivo

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.8. Člověk a zdraví

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Úpravy v jednotlivých předmětech

5. 4. PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Člověk a jeho svět
VZDĚLÁVACÍ OBOR	Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti (úprava v RVP ZV)

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti (úprava v RVP ZV)

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití
- k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5. 4. 1. Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Člověk a jeho svět
VZDĚLÁVACÍ OBOR	Člověk a jeho svět
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Prvouka

1.- 3. ročník

UČIVO	VÝSTUP
<u>Místo, kde žijeme</u> Škola - riziková místa a situace	ŽÁK <ul style="list-style-type: none"> - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
<u>Lidé kolem nás</u> Chování lidí - ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

<p>nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
---	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Člověk a jeho svět
VZDĚLÁVACÍ OBOR	Člověk a jeho svět
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Vlastivěda

5.ročník

UČIVO	VÝSTUP
<p><u>Místo, kde žijeme</u> Naše vlast – armáda ČR</p>	<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
<p><u>Lidé kolem nás</u> Soužití lidí – principy demokracie, společný „evropský dům“ Chování lidí - ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
<p><u>FG</u> Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

banka jako správce peněz, úspory, půjčky	Poznámka – učivo finanční gramotnosti je převedeno do výuky předmětu Matematika
--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Člověk a jeho svět
VZDĚLÁVACÍ OBOR	Člověk a jeho svět
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Přírodověda

4. ročník

UČIVO	VÝSTUP
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Osobní bezpečí, krizové situace – dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích.	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - zná čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku <p>Poznámka – učivo bude doplněno a převedeno do kurzu dopravní výchovy v rozsahu 16 hodin</p>

5. ročník

UČIVO	VÝSTUP
<u>Rozmanitosti přírody</u> Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	<ul style="list-style-type: none"> - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

<p>přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí, krizové situace – dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém (OČMU-ochrana člověka za mimořádných událostí)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná život ohrožující zranění; zajistí lékařskou pomoc, ošetří drobná poranění - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události <p>Poznámka – učivo OČMU je převedeno do výuky v předmětu Tělesná výchova</p>
---	--

5.5. UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží tak procesy a výsledky duchovní činnosti a specifické poznávání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnitřním a vnějším světě, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Realizace vzdělávací oblasti Umění a kultura je ve vyučovacích předmětech **HUDEBNÍ VÝCHOVA** a **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**.

Cíle vzdělávací oblasti

- utvářet pozitivní náhled na odlišné kultury v oblasti umění
- dosažení kulturní úrovně v každodenním životě (chování, oblékání, cestování, práce)
- získat základní dovednosti v hudebním a výtvarném projevu
- estetické vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební, výtvarné a dramatické a aby s nimi dovedli zacházet,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění, kultury a sportu jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,
- ukázat dětem potřebu spolupráce v týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z dramatické, výtvarné a hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a jiných aktivit

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

- Sebepoznání a sebepojetí
- Psychohygiéna
- Kreativita
- Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- „Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, společnost a stát

Environmentální výchova

- Lidské aktivity
- Vztah člověka k prostředí

Multimediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávání v předmětu HV směřuje k:

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence;
- k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomění si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Časová dotace v 1. – 5. ročníku - 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>* zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i></p> <p><i>* rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i></p> <p><i>* využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i></p> <p><i>* reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i></p>	<p>Vokální činnosti: <u>pěvecký a mluvní projev</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - otevírání úst, výslovnost - nádech, výdech, hospodárné dýchání - sjednocování hlasového rozsahu - tvoření hlavového tónu <p><u>intonace, vokální improvizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - melodická ozvěna, melodizace textu, využití durového trojzvuku <p><u>hudební rytmus</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus řeči a hudební rytmus, tempo - takt 2/4, 3/4 a 4/4 <p>Instrumentální činnosti: <u>hra na hudební nástroje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché nástroje Orffova instrumentáře <p><u>grafický záznam melodie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v notovém zápisu - notová osnova, houslový klíč, takt, noty c1 – g1 - délka noty <p>hudebně pohybové činnosti: <u>taktování, pohybový doprovod</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování dvoudobého a třídobého taktu - pohybový doprovod znějící hudby – chůze ve 2/4 a 3/4 taktu, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové 	<p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p> <p>1. – 3.</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání - psychohygi ena</p> <p>OSV - kreativita</p>

<p><i>* rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i></p> <p><i>* rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i></p> <p><i>* využívat snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře</i></p>	<p>tance(ukolébavka, pochod, mazurka)</p> <p><u>pohybové vyjádření hudby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová improvizace - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady a reakce na změny v proudu znějící hudby - hra na tělo <p>Poslechové činnosti:</p> <p><u>kvalita tónů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení : zvuk –tón - lidský hlas (mužský, ženský, dětský) <p><u>vztahy mezi tóny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tón hluboký – vysoký, nižší – vyšší, silný-slabý, dlouhý – krátký - pomalu, rychle <p><u>hudba vokální, instrumentální</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lidová píseň a umělá píseň - hudební nástroje – klavír, housle, flétna, kontrabas, buben, pozoun, kytara, trubka, lesní roh, klarinet, lesní roh, činely, akordeon, piano - poslech vybraných ukázek českých i zahraničních hudebních skladatelů - hudební pohádky a příběhy 	<p>1. – 3.</p>	<p>MeV – práce v realizačním týmu</p> <p>OSV - rozvoj schopnosti poznávání MV - multikulturalita</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu</p>
--	--	----------------	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata:
<p><i>* využívat snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i></p> <p><i>* zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i></p> <p><i>* orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje</i></p>	<p>Vokální činnosti: <u>vokální improvizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vázání tónů - prodlužování výdechu - sjednocování hlasového rozsahu - upevňování již osvojených pěveckých dovedností - zpěv v dur i moll - legato, staccato, piano, forte <p><u>dvojhlas a vícehlas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky dvojhlasého zpěvu, kánon, pokusy o polyfonní zpěv - legato, staccato, piano, forte <p><u>grafický záznam vokální hudby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - noty, délka not, pomlky - orientace v notovém záznamu <p>Instrumentální činnosti: <u>rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace – tvorba doprovodů, předehra, mezihra, dohra 	<p>4. - 5.</p> <p>4. - 5.</p>	<p>OSV - rozvoj schopnosti poznávání - psychohygi ena</p>

<p><i>* využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i></p> <p><i>* vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i></p> <p><i>* rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i></p> <p><i>* rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</i></p> <p><i>* ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i></p>	<p><u>hra na jednoduché nástroje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Orffův instrumentár <p>Poslechové činnosti</p> <p><u>Hudební formy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - malá a velká písňová forma - variace <p><u>kvality tónů, vztahy mezi tóny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny- akord, souzvuk <p><u>hudební výrazové prostředky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, melodie vzestupná a sestupná, harmonie, barva - výrazové změny v hudebním proudu <p><u>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lidský hlas a hudební nástroj <p><u>hudební styly a žánry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tanec, pochod, ukolébavka - poslechové skladby vybraných českých i zahraničních skladatelů (různé žánry) - hudební pohádky a příběhy <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p><u>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poskočný krok, kroky se zhoupnutím, cvalový krok - taktování - pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance(mazurka, polka) - pohybová improvizace - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pohybové vyjádření výrazu, nálady - taneční hry 	<p>4. - 5.</p> <p>4. - 5.</p>	<p>OSV - kreativita</p> <p>MV - multikulturalita</p> <p>MeV- vliv médií</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu</p> <p>MeV – práce v realizačním týmu</p>
---	---	-------------------------------	--

5.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávání v předmětu VV směřuje k:

- rozvíjení a uplatnění vlastního vnímání, citění, myšlení, představivosti a fantazii
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- tvořivému uchopení a samostatnému rozvinutí zadané myšlenky a námětu
- vcítění se do myšlení a citění druhých, vnímavě reagovat na jejich výtvarné i slovní vyjadřování
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, neoddělitelném vztahu tvůrce a interpreta
- analyzování problému, hledání a nacházení vlastní varianty řešení
- práci na projektech v delším časovém úseku
- tvořivé komunikaci a práci ve dvojicích a větší skupině
- kombinování výtvarných přístupů a technik
- experimentování s materiálem, formátem, situací apod.
- reflektování vlastní výtvarné tvorby a práce ostatních
- nalézání a pojmenování charakteristických rysů výtvarného díla
- použití vhodných výrazových prostředků konkrétního výtvarného díla
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, uvědomování si jeho významu pro obnovu a změnu svého vnímání, citění, poznávání, vyjadřování a komunikace
- seznámení se s úlohou výtvarného umění ve společnosti
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií
- získávání představy o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- získání základního přehledu o vývoji výtvarného umění
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií
- poznání regionální historie výtvarného umění
- správnému chování při návštěvě výstavy, galerie apod.
- vytváření estetického vztahu k přírodě, ke světu věcí i ke světu člověka
- probouzení záliby a potěšení z přirozených vlastností barev a tvarů
- probouzení zájmu o ilustrace knih, poznávání ilustrátorů

Časová dotace : v 1. – 3. ročníku - 1 hodina týdně
: ve 4.- 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1.	
Výstupy: žák	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>-rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i></p> <p><i>-v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i></p> <p><i>-vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými</i></p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti <u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> - linie, tvary, objemy , objekty a barvy i jejich kombinace na ploše - pojmenování o porovnávání barvy, tvarů, objemů a objektů ve skutečnosti - vnímání rozdílů a přenos do výtvarné práce. - vyjádří tvar – plastické obrázky, využití hlíny, modelíny a sádry - umět využít písmo jako výtvarný prostředek – obrázky z písma - zachovává linii a tvar – osová symetrie, asymetrie, uspořádání prvků v ploše, výtvarný kontrast ,skvrny a skvrnky, variace z různých materiálů <u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly</u> - skutečnost zachycená ve výtvarné tvorbě - dodržování barvy, tvarů, velikosti - žák se řídí svou zkušeností a vlastním poznáním. - žák má chuť a odvahu vytvářet vizuálně obrazná vyjádření vlastních pocitů a zážitků prostřednictvím vlastní tvorby - kresbou-tužkou, rudkou, uhlem, perem, štětcem, fixem - malbou-temperou, akvarelem, pastelem - grafikou-rytou kresbou, voskovou technikou, otisky, počítačovou grafikou - plastickou a prostorovou tvorbou- keramickou hlínou, sádrou, stavebnicovými prvky, přírodními prvky</p>	<p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>OSV- kreativita - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV- kreativita</p>

<p><i>smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</i></p> <p><i>-interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</i></p> <p><i>-na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i></p>	<p><u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření skutečnosti na základě podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vizuálních - žák samostatně vybírá nejvhodnější prostředky k vyjádření <p>Uplatňování subjektivity</p> <p><u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy výtvarného umění - některé aspekty lidové kultury, kultury odívání a kultury bydlení - žák různá díla hodnotí, porovnává a samostatně je interpretuje - ilustrace textů, pohádek, hraček - vyjádří momentální pocit a náladu prostřednictvím netradičních technik – pastózní barva, rozmývání pastelu, vosková technika - umí uplatnit práci s barvou – světlo x stín, barevný kruh, teplé a studené barvy, míchání barev, barvy duhy <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p><u>Osobní postoj v komunikaci</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - kresba, malba, koláž. 	<p>3. 1.-3.</p>	<p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MEV- interpretace sdělení a reality</p>
---	--	---------------------	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 2.	
Výstupy: žák	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i></p> <p><i>- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</i></p>	<p>Rozvíjení smyslového vnímání <u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly</u> - žák rozpozná a znázorní linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - používá různé techniky práce – malba temperou, malba suchými i voskovými pastely, perokresba, malba krycími vodovými barvami, koláže, mozaika, textilní aplikace, akvarel, kresba různými materiály - umí zapouštět barvu do vlhkého podkladu, rozmývat barvu</p> <p><u>uspořádání objektů do celku</u> - žák uspořádá objekty do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - vytváří jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz v jednotlivých prostorových tvarech na základě hry a experimentu - používá různé nástroje v různých materiálech - umí vytvářet prostorové tvary – práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou - zvládne voskové techniky, kašírování, práci s papírem</p>	<p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>OSV- kreativita</p>

<p>- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření , která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> - žák pozoruje skutečnost a výtvarně vyjadřuje pocity a své životní zkušenosti, - rozliší umělecké vyjádření skutečnosti od skutečné podoby světa na základě poznávání a pozorování - chápe při kresbě i malbě a ostatních technikách vzájemné souvislosti a postupuje od detailu k celku - využívá hry s barvou k pokusům o vystižení vlastní představy - zvládá a využívá kombinaci teplých a studených barev - vyjádří kontrast předmětu a pozadí - vyhledává a dotváří přírodní výtvary na základě vlastních představ – kolorovaná kresba</p> <p>Uplatňování subjektivity <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> - žák na základě podnětů hmatových, sluchových, pohybových a vizuálních vyjadřuje skutečnost – hračky, objekty, skulptury, plastiky - umí zapouštět barvu do vlhkého podkladu, rozmývat barvu - zapouští barvu do klovatiny experimentuje s materiálem, formátem <u>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> - žák pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipuluje s objekty, pozoruje pohyby těla a jeho umístění v prostoru - vyjádří momentální pocit a náladu prostřednictvím netradičních technik – pastózní barva, rozmývání pastelu, vosková technika</p>	<p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>EV- lidské aktivity</p>
--	--	---	----------------------------

<p>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p><u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se seznamuje s druhy volného výtvarného umění – malířství, sochařství a příroda, volná grafika, architektura a užité umění, kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby - lidové umění a jeho dekor, současná oděvní kultura - výtvarná úprava knih, písmo a jeho funkce, vztah k životnímu prostředí - seznámí se s dílem regionálních umělců nedávné minulosti a současnosti - umí výtvarně ztvárnit prožitek z výstavy, divadelního nebo filmového představení - seznámí se s výtvarným zpracováním knihy a s různými druhy ilustrace <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p><u>osobní postoj v komunikaci</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky – kresbou různými materiály, malbou temperovými a vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací 	<p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>OSV- hodnoty,post oje</p> <p>OSV- poznávání lidí</p>
--	---	-----------------------------	---

5.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu

Zdraví je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty – styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Cíle vzdělávací oblasti

- osvojení hodnot zdravého životního stylu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- pozitivně aktivní vztah k životnímu prostředí
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Realizace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je ve vyučovacím předmětu **TĚLESNÁ VÝCHOVA**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti sportu
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění, kultury a sportu jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení výkonů postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,

- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý sportovní prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu sportovnímu projevu

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z dramatické, výtvarné, hudební a tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše sportovní tradice
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

- zejména při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých,
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play,
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu.

Digitální kompetence:

- Motivování žáků k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole a v místě bydliště
kladení důrazu na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

- podporovat chování, které vede k dobrým vztahům mezi žáky třídy (kolektivní hry, vzájemná pomoc)
- vést žáky k vzájemnému respektování a spolupráci (kolektivní hry)

- cvičit zvládání vlastního chování (rozcvičky, adekvátní reakce na výhru a prohru)
- psychohygienu
- sebepoznání a sebepojetí
- sebeorganizace a seberegulace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané
- napomáhat orientaci žáků v globálních problémech souvisejících se zdravím
- využívat zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností
- získávat informace o mezinárodních sportovních událostech, mezinárodní konkurencí sportovců

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, společnost a stát

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Princip solidarity

Environmentální výchova

- Lidské aktivity
- Vztah člověka k prostředí

Multimediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Tvorba mediálního sdělení

5.6.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávání v předmětu TV v 1. – 5. ročníku směřuje k:

- poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti pro zdraví a pracovní výkonnost a k osvojování způsobů jejího cíleného ovlivňování a hodnocení
- rozvíjení základních pohybových dovedností a ke kultivaci pohybového projevu
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů i pohybových možností
- rozvíjení sociálních vztahů a rolí v pohybových činnostech a k využívání fair play jednání při pohybových činnostech i v běžném životě
- jednání v souladu se zdravím, které je stavem tělesné, duševní a sociální pohody
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví-nemoc, úraz, návykové látky-dovednost jim předcházet nebo je řešit
- vnímání radostných prožitků z pohybové činnosti
- osvojování dovedností organizovat jednoduché soutěže, hry
- získání základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, v místě bydliště a dokáže tyto informace předat i v digitální podobě

Časová dotace v 1. – 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>* spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i></p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví:</p> <p><u>Význam pohybu pro zdraví</u> * pohybový režim žáků, * délka a intenzita pohybu <u>zdravotně zaměřené činnosti</u> * správné držení těla * správné zvedání zátěže * průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <u>příprava organismu</u> * příprava před pohybovou činností * uklidnění po zátěži * napínací a protahovací cvičení <u>zdravotně zaměřené činnosti</u> * správné držení těla * správné zvedání zátěže * průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: <u>základy gymnastiky</u> * průpravná cvičení, akrobacie</p>	<p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>OSV - sebepoznání a sebeorganizace - psychohygiena</p>
<p><i>* zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo</i></p>			

<p><i>činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</i></p> <p><i>* adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</i></p> <p><i>* zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost</i></p> <p><i>* spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i></p>	<p>* cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p><u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u></p> <p>* kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem</p> <p>* základy estetického pohybu</p> <p>* vyjádření melodie a rytmu pohybem</p> <p>* jednoduché tance</p> <p><u>Plavání</u> (základní plavecká výuka)</p> <p>* hygiena plavání</p> <p>* adaptace vodního prostředí</p> <p>* základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví:</p> <p><u>Význam pohybu pro zdraví</u></p> <p>* pohybový režim žáků,</p> <p>* délka a intenzita pohybu</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</p> <p><u>pohybové hry</u></p> <p>* hry s různým zaměřením</p> <p>* netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>* využití hraček a netradičního náčiní při cvičení</p> <p>* pohybová tvořivost</p> <p><u>základy sportovních her</u></p> <p>* manipulace s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>* herní dovednosti jednotlivce</p> <p>* spolupráce ve hře, průpravné hry</p> <p>* utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p><u>turistika a pobyt v přírodě</u></p> <p>* přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu</p>	<p>1.-3.</p> <p>2.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p>	<p>MV-lidské vztahy - etnický původ</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu</p>
--	--	--	--

<p><i>* uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i></p> <p><i>* reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i></p> <p><u>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</u></p>	<p>* chůze v terénu, táboření, ochrana přírody <u>základy atletiky</u> * rychlý běh * skok do dálky * hod míčkem * měření a posuzování pohybových dovedností <u>další pohybové činnosti</u> - činnosti podle zájmu žáků</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví: <u>hygiena při TV</u> * hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí * vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u> * organizace a bezpečnost v tělocvičně, na školní zahradě, hřišti * bezpečnost v šatnách, umývárkách * bezpečná příprava a ukládání náčiní, náradí a pomůcek</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení: <u>komunikace v TV</u> * základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností * pořadová cvičení, povely, smluvené signály <u>zásady jednání a chování</u> * zásady fair play</p> <p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: <u>zdravotní oslabení</u> * konkrétní zdravotní oslabení žáka * prevence zdravotního oslabení, pohybový režim * vhodné oblečení a obuv * dechová cvičení * nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních</p>	<p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p> <p>1.- 3.</p>	<p>EV-vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví</p> <p>OSV - komunikace</p>
--	--	---	--

<p><i>* uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy</i></p> <p><i>* zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</i></p> <p><i>* Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své tělesné zdatnosti, sleduje změny s využitím digitálních technologií</i></p>	<p>oslabení)</p> <p>Speciální cvičení: <u>základy speciálních cvičení</u> * základní cvičební polohy * základní technika cvičení * soubor speciálních cvičení</p> <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti: <u>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</u> * činnosti ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	<p>1.- 3.</p> <p>1.-3.</p> <p>1.-3.</p>	<p>OSV- sebezpoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace</p>
---	---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>* podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti</i></p> <p><i>* zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i></p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví:</p> <p><u>Význam pohybu pro zdraví</u> * pohybový režim žáků, * délka a intenzita pohybu <u>zdravotně zaměřené činnosti</u> * správné držení těla * správné zvedání zátěže * průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <u>příprava organismu</u> * příprava před pohybovou činností * uklidnění po zátěži * napínací a protahovací cvičení <u>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</u></p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: <u>průpravné úpoly</u> * přetahy a přetlaky <u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> <u>zdravotně zaměřené činnosti</u> * správné držení těla * správné zvedání zátěže * průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně</p>	<p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>OSV. psychohygi ena</p> <p>- seberegula ce a sebeorgani zace</p> <p>OSV- sebepozná ní</p> <p>seberegulec e a sebeorganiz</p>

<p><i>* zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</i></p>	<p>zaměřená cvičení a jejich praktické využití <u>příprava organismu</u> * příprava před pohybovou činností * uklidnění po zátěži * napínací a protahovací cvičení</p> <p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: <u>zdravotní oslabení</u> * prevence zdravotního oslabení, pohybový režim * dechová cvičení</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: <u>pohybové hry</u> * hry s různým zaměřením * netradiční pohybové hry a aktivity * využití netradičního náčiní při cvičení</p> <p><u>základy gymnastiky</u> * průpravná cvičení, akrobacie * cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p><u>bruslení</u> * hry na ledě a na sněhu * základní techniky pohybu na bruslích</p> <p><u>základy sportovních her</u> * manipulace s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti * herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře * průpravné hry * utkáni podle jednoduchých pravidel</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví: <u>hygienu při TV</u></p>	<p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p> <p>4.- 5.</p>	<p>ace</p> <p>MV – princip solidarity</p> <p>OSV- mezilidské vztahy</p>
--	--	---	---

<p><i>* uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i></p>	<p>* hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí * vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p><u>bezpečnost při pohybových hrách</u> * organizace a bezpečnost cvičebního prostoru * bezpečnost v šatnách, v tělocvičně, na školní zahradě-hřišti * bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek * první pomoc v podmínkách TV</p>	<p>4.- 5.</p>	<p>EV-vztah člověka k prostředí</p>
<p><i>* jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i></p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení: <u>komunikace v TV</u> * základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností * pořadová cvičení, povely, smluvené signály</p> <p><u>organizace při TV</u> * základní organizace prostoru a činností v tělocvičně</p>	<p>4.-5.</p>	
<p><i>* jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i></p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení <u>zásady jednání a chování</u> * zásady fair play, olympijské ideály a symboly * respektování opačného pohlaví</p> <p><u>pravidla her</u> * zjednodušená pravidla her</p>	<p>4. –5.</p>	<p>VMEGS - jsme Evropané</p>
<p><i>* užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i></p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení: <u>komunikace v TV</u> * základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností * pořadová cvičení, povely, smluvené signály</p> <p><u>zdroje informací o pohybových činnostech</u> * nákresy cvičení a jejich popis</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: <u>pohybové hry</u></p>	<p>4. –5.</p>	

<p><i>* zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a súťaže na úrovni triedy</i></p>	<p>* pohybová tvořivost <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> * cvičení na hudbu * vyjádření melodie pohybem * jednoduché tance <u>turistika a pobyt v přírodě</u> * přesun do terénu dle nákresu * chůze v terénu, táboření * ochrana přírody Činnosti podporující pohybové učení: <u>komunikace v TV</u> * pořadová cvičení, povely, smluvené signály</p>	<p>4. –5. 5.</p>	<p>MeV- tvorba mediálního sdělení</p> <p>EV – lidské aktivity</p>
<p><i>* změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i></p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: <u>turistika a pobyt v přírodě</u> * přesun do terénu dle nákresu * vytyčení trasy, organizace hry</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví: <u>hygiena při TV</u> * hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p>	<p>4. –5. 4. –5.</p>	<p>EV-vztah člověka k ŽP</p>
<p><i>* změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i></p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení: <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u> * základní pohybové testy * měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: <u>Základy atletiky</u> * rychlý běh * skok do dálky a výšky</p>	<p>4.-5.</p>	

<p><i>* orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních a akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</i></p> <p><u>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</u></p> <p><i>* zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</i></p> <p><i>* zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele</i></p> <p><i>* upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</i></p>	<p>* hod míčkem * vytrvalostní běh * běh v terénu</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení: * zdroje informací o pohybových činnostech * přihlášení se do soutěží * získání informací o probíhajících soutěžích * evidence výkonů</p> <p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení:</p> <p>zdravotní oslabení * konkrétní zdravotní oslabení žáka * prevence zdravotního oslabení, pohybový režim * vhodné oblečení a obuv</p> <p>Speciální cvičení: <u>základy speciálních cvičení</u> * soubor speciálních cvičení</p> <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti: <u>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</u> * činnosti ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p> <p>Speciální cvičení: <u>základy speciálních cvičení</u> * základní cvičební polohy * základní technika cvičení * soubor speciálních cvičení</p> <p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení: <u>zdravotní oslabení</u> * dechová cvičení * nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	<p>4.-5.</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>- psychohygi ena - seberegula ce</p>
--	--	--------------	---

<p><i>* orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace i v digitálním prostředí</i></p>	<p>Digitální kompetence: * Motivování žáků k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole a v místě bydliště * kladení důrazu na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií</p>	<p>4.-5.</p>	
---	---	--------------	--

5.8.2. Tělesná výchova

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání – (*základní plavecká výuka*) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu

- bruslení (*podle podmínek školy*) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na bruslích
- další pohybové činnosti (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

5. 8. TĚLESNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	Člověk a zdraví
VZDĚLÁVACÍ OBOR	Tělesná výchova
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti (úpravy v RVP ZV)

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se chápat hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti (úpravy v RVP ZV)

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

5. 8. 2. Tělesná výchova

UČIVO	VÝSTUP
<u>Osobní bezpečí,</u> - krizové situace – dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém (<i>OČMU-ochrana člověka za mimořádných událostí</i>)	ŽÁK: - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události Poznámka – učivo dopravní výchovy a OČMU je převzato ze vzdělávací oblasti 5.4. Člověk a jeho svět.

5.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- ❖ Práce s drobným materiálem
- ❖ Konstrukční činnosti
- ❖ Pěstitelské práce
- ❖ Příprava pokrmů

Cíle vzdělávací oblasti

- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci
- získat základní povědomí ve vybraných tematických oborech
- na základě získaných dovedností začít s profesní orientací

Realizace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je ve vyučovacím předmětu
PRACOVNÍ VÝCHOVA

Výchovné a vzdělávací strategie

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů ,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příležitostí pro vlastní prezentaci žáků .

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané
- napomáhat orientaci žáků v globálních problémech souvisejících se zdravím
- využívat zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností
- získávat informace o mezinárodních sportovních událostech, mezinárodní konkurencí sportovců

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, společnost a stát

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Princip solidarity

Environmentální výchova

- Lidské aktivity
- Vztah člověka k prostředí

Multimediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Tvorba mediálního sdělení

5.7.1. Pracovní výchova

Vzdělávání v předmětu PČ v 1. – 5. ročníku směřuje k:

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků – překládání, stříhání, lepení, vystřihování atd.
- organizování a plánování vlastních činností, vhodný výběr materiálu a pracovních nástrojů a pomůcek, dodržování dohodnutých postupů
- ovládání jednoduchých konstrukčních (montážních a demontážních) činností, zvládnutí konstrukce podle jednoduchého plánu i podle ústního návodu
- úklidu pracovního místa a pomůcek do kufříků, udržování pořádku na pracovním místě
- znalosti několika pokojových rostlin a jejich způsobu zalévání a ošetřování; znalosti některých jedovatých rostlin,
- provádění jednoduchých pěstitelských pokusů, pozorování přírodních zákonitostí
- úprava stolu pro každodenní i slavnostní stolování, osvojení společenského chování u stolu
- osvojení společenského chování
- chápání práce jako činnosti k seberealizaci
- prohloubení pracovních činností, dovedností a návyků – překládání, stříhání, lepení, vystřihování, rozměřování atd.
- dovednosti zhodnotit výsledek pracovní činnosti
- získání pozitivního vztahu k práci, orientace v různých oborech lidské činnosti pro profesní zaměření
- dovednosti poskytnout první pomoc při drobném úrazu

Časová dotace v 1. - 5. ročníku - 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	Období: I.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník:	Průřezová témata:
<p><i>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</i> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>- pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p><i>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</i> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p><u>Pracovní pomůcky a nástroje</u> - základní nástroje a pomůcky - jejich účel, vlastnosti a způsob použití. <u>Vlastnosti materiálu</u> - modelovací hmota – hnětení, válení, stlačování, ohýbání, dělení na části - papír a karton – stříhání, skládání, lepení, vytrhávání, vystřihování -textil – stříhání, lepení. -využívání přírodnin k práci – sběr a použití při činnosti. - kombinace různých materiálů <u>Jednoduché pracovní operace a postupy</u> - obkreslování a vystřihování šablon - práce podle slovního popisu práce - orientace v písemném i obrázkovém návodu</p> <p><u>Organizace práce</u> - příprava a úklid pracovního prostředí - spolupráce - ve dvojici a ve skupině <u>Stavebnice</u> - stavebnice plošné, prostorové i konstrukční - spojování dílů stavebnice podle návodu i vlastní fantazie - práce montážní a demontážní - sestavení modelů podle návodu</p>	<p>1.-3. 1.-3. 1.-3. 2.-3. 2.-3. 2.-3. 1.-3. 1.-2. 3. 1.-3. 1.-3. 1.-3. 1.-3. 1.-3. 3.</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodova cí dovednosti</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

- pečuje o nenáročné rostliny, provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky, pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu

PŘÍPRAVA POKRMU

- připraví tabuli pro jednoduché stolování

- chová se vhodně při stolování

Základní podmínky pro pěstování rostlin

- samostatné pozorování přírody
- analýza změny
- vyjadřuje výsledky pozorování vlastními slovy
- zápis značky počasí a vysvětlí je. (viz. PRV)
- koloběh ročních období a na něm závislé změny v přírodě

Pěstování rostlin

- používání potřebných pomůcek a pracovního náčiní s ohledem na bezpečnost.
- specifikace podmínek života rostlin.
- rozlišení rostliny a jejich využití (okrasné, léčivé, zelenina...)
- pěstování jednoduché plodiny na školním pozemku a péče o pokojové rostliny ve třídě

Výběr a nákup potravin

- samostatný výběr a nákup potravin
- specifikace pravidla jejich skladování

Jednoduchá úprava stolu

- prostření a úprava stolu na běžné každodenní stolování
- příprava jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně

Pravidla správného stolování

- vymezení pravidla slušného chování při stolování
- aplikace je praxi

1.-3.

1.

3.

1.-3.
3.

1.-3.

3.

2.-3.

3.

1.-3.

EV – vztah
člověka
k ŽP

OSV –
mezilidské
vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	Období: 2.	
Výstupy: Žák:	Učivo:	Ročník	Průřezová témata
<p><i>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</i></p> <p><i>* vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i></p> <p><i>* využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i></p> <p><i>* volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i></p> <p><i>* udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i></p>	<p><u>Vlastnosti materiálu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * použití modelovací hmoty – hnětení, válení, stlačování, ohýbání, dělení na části * papír a karton – stříhání , skládání, lepení, vytrhávání, vystřihování, práce se šablonou - obkreslování šablony * textil – stříhání, šití předním a zadním stehem, knoflík * Využívá přírodnin k práci – sběr a použití při činnosti. * Kombinuje různé materiály s ohledem na jejich vlastnosti. * Pracuje podle vlastní fantazie. * Samostatně organizuje a plánuje svou práci, * zachází hospodárně s použitým materiálem <p><u>Lidové zvyky, tradice, řemesla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * techniky lidových tradic – práce se slámou, keramická hlína, zdobení kraslic * lidové tradice a řemesla na základě exkurzí a návštěv muzeí <p><u>Pracovní pomůcky a nástroje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * užívání základních pomůcek a nástrojů * určení jejich účelu , vlastnosti a způsobu použití <p><u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * bezpečné zacházení s pomůckami * principy bezpečnosti práce 	<p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>MV – kulturní diference</p> <p>OSV –</p>

<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <p><i>- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i></p> <p><i>- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i></p> <p><i>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i></p> <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <p><i>- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</i></p> <p><i>- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, provádí jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování, která zaznamenává i s pomocí digitálních technologií a zhodnotí je</i></p> <p><i>- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i></p> <p><i>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i></p>	<p>* první pomoc při drobných úrazech</p> <p><u>Stavebnice</u></p> <p>* práce montážní a demontážní podle návodu i vlastní fantazie</p> <p>* používání stavebnice plošné, prostorové i konstrukční</p> <p>* sestavení různých modelů</p> <p><u>Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</u></p> <p>* orientace v náčrtech, plánech a návodech</p> <p>* práce podle předlohy i slovního návodu</p> <p><u>Bezpečnost a organizace práce</u></p> <p>* příprava a úklid pracovního místa a prostředí</p> <p>* zásady první pomoci</p> <p><u>Pěstování rostlin ze semen na školním pozemku</u></p> <p>* péče o školní pozemek,</p> <p>* sledování proměny rostlin v průběhu roku</p> <p><u>Pěstování rostlin</u></p> <p>* sázení i setí různých rostlin na školním pozemku</p> <p>* specifikace podmínek života rostlin.</p> <p>* pěstování jednoduché plodiny na školním pozemku a péče o pokojové rostliny ve třídě</p> <p><u>Základní podmínky pro pěstování rostlin</u></p> <p>* popis významu půdy a její zpracování.</p> <p>* výživa rostlin a nezbytnost pro život rostliny.</p> <p><u>Pěstitelský materiál</u></p> <p>* pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky</p> <p>* správné zachází, údržba a ukládání na správné místo</p> <p><u>Bezpečnost práce</u></p> <p>* použití potřebných pomůcek a pracovního náčiní s ohledem na bezpečnost</p> <p><u>Druhy rostlin</u></p> <p>* rozlišení: jedovaté rostliny, léčivé byliny, koření, zelenina,</p>	<p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p> <p>4., 5.</p>	<p>seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>EV – základní podmínky života - lidské aktivity</p>
--	--	---	---

PŘÍPRAVA POKRMU

- orientuje se v základním vybavení kuchyně

- připraví samostatně jednoduchý pokrm

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu i videonávodu

atd.

* zaujímá záporný postoj k užívání rostlin jako drog.

* vysvětlí pojem alergie a popíše možnosti jak jim předcházet nebo mírnit jejich projevy.

Vybavení kuchyně

* jednotlivé části kuchyně, její vybavení

* bezpečná obsluha základních kuchyňských spotřebičů

* vývoj techniky v kuchyni, porovnávání minulosti se současností

Výběr, nákup a skladování potravin

* samostatný výběr a nákup potravin

* pravidla jejich skladování

Příprava pokrmu

* připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně

* příprava teplého nápoje

Pravidla správného stolování

* prostření a úprava stolu na běžné každodenní stolování i rodinnou oslavu

* správná obsluha při stolování

* pravidla slušného chování při stolování a aplikace v praxi.

Bezpečnost práce

* úklid pracovních ploch a nádobí

* bezpečné zacházení s čistícími prostředky

* zásady první pomoci při drobném poranění v kuchyni

* zásady první pomoci při závažnějším poranění a při poranění elektrickými spotřebiči

.
4., 5.

4.,5.

4., 5.

OSV –
seberegulace
a
sebeorganizace

MV – lidské
vztahy

OSV –
kooperace a
kompetice
- řešení
problémů a
rozhodovací
dovedosti

5.8. Standardy pro základní vzdělávání

Standardy pro základní vzdělávání (čj. MSMT-26522/2013)

Standardy pro základní vzdělávání představují **minimální** cílové požadavky na vzdělávání, které jsou závazně formulované v RVP ZV.

Standardy pomocí indikátorů konkretizují obsah očekávaných výstupů RVP ZV a stanovují **minimální** úroveň jejich zvládnutí, kterou je třeba dosahovat se všemi žáky.

Protože Standardy konkretizují závazné očekávané výstupy, jsou i indikátory závazné. Neznamená to však, že indikátory uvedené ve Standardech musí být v ŠVP přímo citovány. Je ovšem nezbytně nutné, aby dílčí rozpracované výstupy v ŠVP s indikátory korespondovaly a výuka směřovala minimálně k jejich dosažení. Indikátory uvedené v RVP ZV jsou úplným taxativním výčtem, ve školním vzdělávacím programu mohou být v podobě školních výstupů uvedeny další indikátory.

Součástí Standardů jsou ilustrativní úlohy, které se vztahují k jednomu nebo několika indikátorům daného očekávaného výstupu. Ilustrativní úlohy jsou uvedeny pouze jako jeden z mnoha příkladů, nejsou pro školu závazné.

Standardy jsou vytvořeny bez ohledu na způsob a metody ověřování.

Škola je prostřednictvím Standardů povinna všem svým žákům garantovat alespoň minimální úroveň vzdělání v uvedených vzdělávacích oborech.

6. Hodnocení žáků

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek, která je užívána na většině základních škol. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žakovým vlastním (sebe)hodnocením.

Žákovské portfolio

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

Smyslem hodnocení výkonu žáka je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka. Stanovená kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou součástí **Řádu školy**, s kterým jsou žáci seznámeni první den školního roku. Rodiče mají možnost do Řádu školy nahlédnout kdykoliv, je umístěn v každé učebně. Hodnocení výkonu žáka je současně zpětnou vazbou pro učitele i žáka samotného.

6.1.1. Metodické zásady hodnocení:

- učitel uplatňuje při každém hodnocení a klasifikaci přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- učitel přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka, i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve výkonech pro určitou indispozici (dlouhodobá nemoc, osobní problémy apod.)
- zohledňuje při hodnocení a klasifikaci také sebehodnocení žáka
- hodnocení je zdůvodněné, odborně správné a doložitelné

6.1.2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním výkonů žáka, jeho připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek, kontrolními pracemi a praktickými zkouškami, analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními pedagogy, s pracovníky PPP, SPC nebo zdravotnického zařízení
- rozhovory se žáky a jejich rodiči
- žák musí být z předmětu zkoušen alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho jednou ústně
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a zdůvodní ji; při ústním zkoušení sdělí výsledek ihned, výsledky písemných zkoušek a grafických prací sdělí do 14 dnů; výsledky hodnocení učitel zapisuje do žákovských knížek
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci klasifikace každého žáka

6.1.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Stupeň 1 – žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Je schopen tyto poznatky samostatně používat, myslí logicky správně. Jeho ústní a grafický projev je přesný, správný a výstižný. Je schopen samostatně plnit zadané úkoly.

Stupeň 2 – žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně a přesně, s menší pomocí učitele je schopen tyto poznatky samostatně používat. Jeho ústní i grafický projev obsahuje jen menší nepřesnosti. Je schopen s menší pomocí plnit samostatně úkoly.

Stupeň 3 – žák má v požadovaných poznacích určité mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků se dopouští chyb. Grafický i ústní projev má nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Je schopen plnit samostatné úkoly podle návodu učitele.

Stupeň 4 – žák má v požadovaných poznacích vážné mezery. V uplatňování poznatků se vyskytují vážné chyby. Grafický i ústní projev je nedokonalý. Při samostatné práci má velké těžkosti. Závažné chyby je schopen s pomocí učitele napravit.

Stupeň 5 – žák má v požadovaných poznacích zcela zásadní nedostatky, není schopen tyto poznatky aplikovat. Jeho ústní a grafický projev je nedokonalý. Samostatnou práci nezvládá. Závažné chyby není schopen neopravit ani s pomocí učitele.

6.1.4. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření:

Stupeň 1 – žák je v činnostech aktivní. Pracuje samostatně, úspěšně rozvíjí své schopnosti, estetické cítění a obecné povědomí v dané oblasti.

Stupeň 2 – žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný; jen s menšími nedostatky rozvíjí své schopnosti, estetické cítění a obecné povědomí v dané oblasti; o činnost projevuje zájem.

Stupeň 3 – žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá své možnosti k rozvoji svých schopností. Jeho zájem je povrchní a není příliš aktivní. Jeho obecné povědomí v dané oblasti má zjevné nedostatky.

Stupeň 4 – žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Projevuje velmi malý zájem a snahu. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojujivé. Úkoly řeší s častými chybami, potřebuje značnou pomoc učitele. Jeho obecné povědomí v dané oblasti je velmi kusé.

Stupeň 5 – žák je v činnostech pasivní, neprojevuje žádný zájem a snahu. Jeho projev je chybný, nemá žádnou estetickou hodnotu. Postrádá jakékoli obecné povědomí v dané oblasti.

Při klasifikaci těchto předmětů je nutno mít na paměti relativnost jejich hodnocení. Ne každý žák má talent pro rozvíjení všech oblastí umění. Není možné např. žáka s absencí hudebního sluchu postihovat při klasifikaci za nepřesnou reprodukci melodie apod.

6.1.5. Klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami:

- učitelé respektují doporučení školských poradenských zařízení, popř. dalších odborných pracovníků
- učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální stav s předchozími výsledky

6.1.6. Výchovná opatření:

- udělení pochvaly - po projednání v pedagogické radě, za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci, za mimořádný projev lidskosti, za statečný či záslužný čin
  - do žákovských knížek za reprezentaci školy v soutěžích
  - na vysvědčení za reprezentaci školy (umístění do 3. místa v okresních kolech)
- za porušování povinností stanovených řádem školy lze uložit:
  - napomenutí třídního učitele
  - důtku třídního učitele
  - ředitelskou důtku (po projednání v pedagogické radě)

Výchovné opatření je vždy zapsáno v katalogovém listu žáka a v žákovské knížce s podpisem třídního učitele a ředitele. Rodiče svým podpisem berou na vědomí oznámení o výchovném opatření.

6.1.7. Klasifikace na vysvědčení:

- na vysvědčení je žák hodnocen stupněm 1 – 5 v každém ročníku a z každého předmětu, který se vyučuje
- v případě slovního hodnocení je nutný souhlas rodičů žáka, který má být slovně hodnocen
- celkové hodnocení se vyjadřuje stupni :
  - **prospěl(a) s vyznamenáním**
Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)
  - **prospěl(a)**
Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
  - **neprospěl**
Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí stupni
  - 1 – velmi dobré
  - 2 – uspokojivé
  - 3 – neuspokojivé

- klasifikace zájmových útvarů
- -pracoval(a) úspěšně
- -pracoval(a)

6.1. 8. Sebehodnocení žáků:

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období

- sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků
- sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků
- chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení a stává se prostředkem učení
- při sebehodnocení se žák snaží popsat – co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dále
- při školní práci vedou učitelé žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky
- známky nejsou jediným zdrojem motivace

6.1.9. Slovní hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

- slovní hodnocení se používá v souladu s § 15 odst.2 vyhlášky č.48/2005 Sb.
- o slovním hodnocení rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení odborného pracoviště
- v případě přestupu žáka na jinou školu převede třídní učitel slovní hodnocení do klasifikace
- slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, naznačení dalšího rozvoje žáka
- obsahuje zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat

7. POUŽITÉ ZKRATKY V DOKUMENTU

ČR	Česká republika
ZŠ a MŠ	základní škola a mateřská škola
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ČJ	český jazyk
AJ	anglický jazyk
M	matematika
IN	informatika
PRV	prvouka
PŘ	přírodověda
VL	vlastivěda
HV	hudební výchova
VV	výtvarná výchova
Pv	pracovní výchova
TV	tělesná výchova
ŽP	životní prostředí
Info	informace
ČŠI	Česká školní inspekce
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy české republiky
ŽP	životní prostředí
IVT	informační a výpočetní technika
BOZ	bezpečnost a ochrana zdraví
PT	průřezová témata
OSV	osobnostní a sociální výchova
VDO	výchova demokratického občana
VMEGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MV	multikulturní výchova
MEV	mediální výchova

Školní vzdělávací program

Školní družina Osov

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Činnost ŠD se řídí vyhláškou č.74/2005Sb.

Vypracovala: Hana Jandíková (vedoucí vychovatelka)

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ
4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ
5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ
6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ
7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ ÚČASTNÍKŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ
9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK
10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK
11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK
12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY
13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
14. HODNOCENÍ ÚČASTNÍKŮ

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní družina je součástí ZŠ A MŠ OSOV.

ZŠ A MŠ OSOV

OSOV 93

267 25 OSOV

IČO: 71001549

Ředitelka školy: Mgr. Soňa Kocmanová

Telefon do školy: 311584267

E-mail: zs.osov@seznam.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Školní družina je součástí budovy základní školy. Škola se nachází ve Středočeském kraji, uprostřed brdských lesů a Housiny. Školní družina svoji samostatnou třídu nemá, ale využívá ke své činnosti všechny třídy školy, tělocvičnu, třídu s počítači a rozlehlou zahradu s relaxačními prvky a altánem. Dojíždí sem účastníci z okolních vesnic a většina z nich školní družinu navštěvuje.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Naším cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, praktickými dovednostmi, hodnotami a postoji, všeobecnými poznatky a porozuměním. Podněcovat je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.

Vždy musíme brát zřetel na věkové a individuální zvláštnosti žáků, na zájem a očekávání dětí, na materiální podmínky vzdělávání a výchovy.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací plán je určen pro účastníky prvního stupně od první třídy do páté třídy. Během tohoto období, ale operativně zařazujeme nové zájmové útvary, které se mohou měnit podle podmínek materiálních i personálních. Časové plány jsou rozpracovány měsíčně.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení a případně zájmových útvarů, pořádá nebo spolupřádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje účastníkům i odpočinek a přípravu na vyučování. Základním prostředkem činnosti je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

- a)** příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost nespojená s pobytem mimo místo-organizované aktivity nad rámec týdenní skladby (soutěže, turnaje, kulturní vystoupení, apod.)
- b)** pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.
- c)** spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, v ranní a koncové družině.
- d)** odpočinkové činnosti jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako rekreační činnosti.
- e)** příprava na vyučování je plněna na tematických vycházkách, didaktickými hrami, četbou a zážitkovou četbou s plněním úkolů

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah vzdělávání je rozpracován v celoročním plánu práce. Jednotlivé měsíce mají dané téma. Školní družina zajišťuje pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost s prostorem pro využití otevřené nabídky spontánních činností. Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují účastníky různými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny kompetence:.

KOMPETENCE K UČENÍ

- klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem/ knihy, časopisy, encyklopedie, návody her/
- umožnit účastníkům realizovat vlastní nápady ve vhodných případech, rozvíjet tvořivost

- individuálním přístupem k účastníkům maximalizovat jejich šanci prožít úspěch
- umožnit účastníkům jejich účast v různých soutěžích a olympiádách
- vést účastníky k sebehodnocení
- zadávat účastníkům úkoly vztahující se k rodině a regionu
- účastníci řídí vlastní učení (připraví hru, tajenku pro ostatní)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- motivovat účastníky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- vést účastníky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti- plánování, příprava, vlastní činnost
- hodnocení soutěží a modelových situací
- vést účastníky k samostatnému vyhledávání informací z nejrůznějších zdrojů úměrně k věku (časopisy, encyklopedie, internet, výukové programy)
- vést účastníky k týmové práci/ skupinové výtvarné práce, soutěže družstev/
- rozlišovat správné a chybné řešení, vymýšlet nová řešení
- nevyhýbat se problémům, řešit je

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- naučit se vyjádřit svůj názor, umět naslouchat druhým (modelové situace)
- naučit se kultivovaně vystupovat ve vztahu ke spolužákům, dospělým, zákonným zástupcům, zaměstnancům školy
- vést účastníky k psaní informací ze života a akcí školy
- podporovat komunikaci s jinými školami

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vést účastníky ke vzájemné pomoci
- snažit se střídat role účastníků ve skupině
- vést účastníky k dodržování předem domluvených pravidel
- učit účastníky odmítavému postoji špatných mezilidských vztahů
- vést účastníky k pomoci handicapovaným žákům i dospělým
- projevovat citlivost a ohleduplnost
- umět vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu, a umět se bránit
- umět se podřídit a prosadit, přijmout kompromis

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- účastníci se učí plánovat, respektují školní řád, k úkolům a povinnostem přistupují zodpovědně
- uvědomují si svá práva a práva druhých
- pečují o společný majetek, čistotu prostředí a okolí školy
- vedeme účastníky k třídění odpadu
- pro účastníky je vytvářeno bezpečné prostředí
- účastníci dbají na své zdraví a zdraví ostatních

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- účastníci umí bezpečně používat dané materiály a nástroje při zadané práci

- dodržují předem domluvená pravidla o bezpečnosti práce
- účastníci chrání své zdraví a zdraví ostatních
- využívají znalosti a zkušenosti získané v různých vzdělávacích oblastech
- připravují se na život

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- účastníci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívají je při zapojení do činností školní družiny a do společnosti
- účastník samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, jsou přiměřené věku
- účastník chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

OBLASTI VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně vzdělávací činnost je rozdělena do šesti oblastí:

1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT
2. ČLOVĚK A SPOLEČNOST
3. ČLOVĚK A PŘÍRODA
4. UMĚNÍ A KULTURA
5. ČLOVĚK A ZDRAVÍ
6. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Všemi těmito oblastmi se prolínají průřezová témata:

- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA /OSV/
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA / VDO/
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH / VMEGS/
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA / MV/
- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA / EV/
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA / MEV /

Jsou rozpracována do jednotlivých měsíců tak, aby:

- přispívaly k rozvoji žáka v různých oblastech
- účastníci by měli možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje
- umožňují jim naplnit mnohostranně pestrou nabídku intelektových a praktických činností.

1. MÍSTO, KDE BYDLÍM

- žáci poznávají nejbližší okolí školy, seznamují se s významnými budovami v obci
- orientují se v prostoru a čase
- dodržují bezpečnost a dopravní výchovu při vycházkách

NÁŠ DOMOV
ŠKOLA
CESTA DO ŠKOLY
TRADICE REGIONU

2. LIDÉ KOLEM NÁS

- žáci si osvojují zásady vhodného a společenského chování
- učí se toleranci a vzájemné úctě
- učí se komunikovat mezi kamarády a dospělými

RODINA
KAMARÁDI
VÁNOČNÍ A VELIKONOČNÍ TRADICE
DEN MATEK A DĚTÍ
POUŽÍVÁNÍ KOUZELNÝCH SLOVÍČEK

3. LIDÉ A ČAS

- žáci se učí budovat a dodržovat správný režim
- vytváří pravidelné návyky
- využívají účelně svůj volný čas

MŮJ DEN
ŽIVOT V MINULOSTI A SOUČASTNOSTI

4. ROZMANITOSTI PŘÍRODY

- žáci se seznamují s rozmanitostí živé a neživé přírody
- využívají znalostí na vycházkách

PŘÍRODA KOLEM NÁS
KVĚTINY
ZVÍŘATA- MŮJ MILÁČEK
ROČNÍ OBDOBÍ
OCHRANA PŘÍRODY
DEN ZEMĚ

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- žáci poznávají své tělo
- učí se o něj pečovat
- předchází nemocem a úrazům
- otužují se pobytem v přírodě

SPORTOVNÍ ČINNOSTI
KAŽDODENNÍ POBYT VENKU
MOJE TĚLO A VYUŽITÍ SMYSLŮ
SPRÁVNÁ ŽIVOTOSPRAVA

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naše školní družina nabízí prostor pro integraci účastníků, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Na základě vyšetření v poradenském zařízení je k nim přístupováno individuálně. Jsou rovnocennými účastníky, kteří se mohou zapojit bez rozdílu do všech činností školní družiny. Mohou využívat bezbariérový přístup do všech prostor školy. Spolupracujeme se zákonnými zástupci, s metodikem prevence na škole a asistentkami jednotlivých účastníků.

8. Podmínky přijímání účastníků a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni účastníci 1. – 5. ročníku. Přihlášení účastníků zájmového vzdělávání probíhá první školní den, vychovatelky rozdají žákům přihlášky, na přihlášce zákonný zástupce vyplní rozsah docházky a způsob odchodu ze školní družiny. Na základě vyplněných náležitostí rozhodne ředitelka školy o přijetí účastníka k zájmovému vzdělávání.

9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Provoz ranní školní družiny je od 6.15 hod. do 7. 45 hod.
Provoz odpolední družiny je od 11. 45 hod. do 16. 00 hod.
Školní družina využívá všech učebních prostor školy, tělocvičnu a přilehlou zahradu s relaxačními prvky.
Ve všech těchto prostorách jsou dodržovány bezpečnostní předpisy a vychovatelky vždy účastníkům připomenou pravidla správného chování.

10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Školní družina nabízí kvalifikované vychovatelky. Mají organizační schopnosti a vřelý přístup k účastníkům. Dokáží vybranými aktivitami navozovat a motivovat účastníky k zájmovým činnostem. Nabízí zájmové útvary z oblasti sportovní, výtvarné, pracovní, hudební, kuchařské, badatelské a vše vychází ze zájmu žáků. Zvládají komunikaci s rodiči a mají manažerské dovednosti.

11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Účastníci mohou školní družinu navštěvovat za úplaty. Výši úplaty stanoví ředitelka školy po domluvě s vychovatelkami a zřizovatelem školy. Částku vybírají vychovatelky vždy pololetně od všech účastníků.

Podle § 123, odst. 4 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů je stanovena ve školním roce výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině ředitelem školy. Od 1.1.2024 bude výše úplaty stanovena zřizovatelem školy.

12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY

Vychovatelky školní družiny vytvářejí prostředí pohody, jsou rovnými partnery účastníků, respektují potřeby jednotlivců. Ve všech prostorách školy dbají na svojí bezpečnost a na bezpečnost všech účastníků. Zajišťují ochranu a zdraví všech účastníků, seznamují

účastníky s možným nebezpečím, chrání je před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Pokud nastane nějaký problém, řeší ho individuálně, umějí poskytnout první pomoc, přivolají záchranku a telefonicky kontaktují rodiče. Po té informují ředitelku školy. Vše zapíše do deníku úrazů.

13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program je uložen ve vstupní hale školy a je k nahlédnutí všem příchozím.

14. HODNOCENÍ ÚČASTNÍKŮ

Hodnocení probíhá na úrovni školní družiny a oddělení. Provádí je vychovatelka, analyzuje a vyhodnocuje podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu. Hodnotí, do jaké míry jsou naplňovány vzdělávací cíle. Sleduje individuální rozvoj účastníků a pokroky v daném procesu. Hodnocení směrem k účastníkům provádíme průběžně - hodnotíme výsledky, pokroky úspěchy i nezdary. Je důležité i sebehodnocení účastníka. Vedeme rozhovor.

MOTTO: AŤ SI DĚVČE NEBO KLUČINA,
SPRÁVNÝCH DĚTÍ JE TU VĚTŠINA.
POJĎ SI S NÁMI SPORTOVAT A HRÁT,
UVIDÍŠ ,ŽE BUDEŠ S NÁMI RÁD.

BAREVNÝ DOMEČEK POZNÁNÍ

ZÁŘÍ: VŠICHNI JSME KAMARÁDI

Oblast: Člověk a jeho svět
Umění a kultura

Kompetence: komunikativní, k učení, k řešení problému, sociální a personální
PT: OSV, MEV

ŘÍJEN: PAN PODZIM VYPRÁVÍ

Oblast: Člověk a příroda
Člověk a svět práce

Kompetence: k učení, k řešení problému, pracovní, komunikativní, digitální
PT: OSV, VDO, EV

LISTOPAD: POZNÁVÁME SVĚT

Oblast: Člověk a jeho svět

Člověk a zdraví
Člověk a společnost
Kompetence: k učení, komunikativní, sociální a interpersonální, pracovní
PT:OSV, EV, VDO, VMEGS

PROSINEC: NASTAL ČAS VÁNOČNÍ

Oblast: Člověk a jeho svět
Umění a kultura
Člověk a svět práce
Kompetence: k řešení problémů, komunikativní, digitální, pracovní
PT: MV, MEV

LEDEN: ZIMA, ZIMA JE TU

Oblast: Člověk a jeho svět
Člověk a příroda
Kompetence: k učení, k řešení problému, k trávení volného času, pracovní
PT: OSV, EV

ÚNOR: MÍSTO, KDE BYDLÍM

Oblast: Člověk a jeho svět
Člověk a společnost
Umění a kultura
Kompetence: činnostní a občanské, komunikativní, k učení, sociální a digitální
PT: OSV, VDO, MV

BŘEZEN: SVĚT KOLEM NÁS SE PROBOUZÍ

Oblast: Člověk a příroda
Člověk a zdraví
Kompetence: k učení, k řešení problému, občanské, digitální, komunikativní
PT: OSV, EV, MEV

DUBEN: MODRÁ PLANETA, NAŠE PLANETA

Oblast: Člověk a společnost
Člověk a příroda
Člověk a svět práce
Kompetence: k učení, komunikativní, k trávení volného času, občanské, pracovní
PT: OSV, VMEGS, EV

KVĚTEN: CO MI ŘEKL SEMAFOR

Oblast: Člověk a jeho svět
Člověk a zdraví
Člověk a svět práce
Kompetence: sociální a interpersonální, komunikativní, k učení, digitální
PT: OSV, MV, VDO

ČERVEN: NA CELÉM SVĚTĚ JSOU DĚTI

Oblast: Člověk a jeho svět
Člověk a společnost
Člověk a zdraví
Člověk a svět práce
Kompetence: k učení, k řešení problému, komunikativní, občanské, pracovní

PT:OSV,VMEGS,MV,EV

Na plánování ve školní družině se podílejí účastníci ŠD.
Školní družina ke svým námětům využívá různé časopisy.
Jednotlivé měsíce jsou rozpracovány v celoročním plánu práce školní družiny. Zákonní zástupci jsou informováni o vydání ŠVP.

Prevence ve vyučování

Problematika prevence se prolíná osnovami mnoha vyučovacích předmětů a navazuje na vzdělávací dokument ŠVP podle RVP. V 1.-5. ročníku budou vybraná témata nenásilně zařazena do výuky.

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Dále také v rámci výchov, kde náměty na provedení konkrétních preventivních aktivit poskytne školní metodik prevence. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

Dobrým nástrojem ke zvyšování samostatnosti dětí, jejich odpovědnosti za určitou práci je projektové vyučování

▪ 1. - 3. ročník

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- včasné odhalování specifických poruch učení či jiných postižení
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat (např. komunitní kruh)
- děti musí vědět, že nesmí odejít s neznámým člověkem, že nesmí sahat na případně nalezené injekční stříkačky, ...

▪ 4. – 5. ročník

- nácvik modelových situací – umění odmítnout
- umění vyjádřit svůj názor
- propagace zdravého životního stylu
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- znalost důležitých kontaktů na krizová centra, linky důvěry

✓ Témata :

- kouření, alkohol(ismus), užívání drog, zneužívání léků - základní informace, zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu atd.
- odmítání návykových látek - jak říci „NE!“
- zdraví - hodnota zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu, jak si udržet dobré zdraví, zdravý životní styl
- na koho se mohu obrátit, když mám problémy? - rodiče, učitelé apod., důležitá tel. čísla
- návykové látky - zdravotní a sociální rizika při užívání návykových látek, argumenty ve prospěch zdraví, náv. látky z pohledu zákona (pouze základní informace)
- mezilidské vztahy - základní mezilidské vztahy (v rodině, ve škole atd.), projevy lidské nesnášenlivosti
- Mám právo...- protiprávní jednání (šikana, násilí, zastrašování), jak se bránit
- osvojování vhodného chování ke spolužákům, učitelům, jiným osobám
- osvojování způsobů a možností vyjádřit svá přání, názory a problémy
- učení - základní činnost ve škole (poznávání, nové návyky, dovednosti, spolupráce)
- volný čas a jeho využití
- potřeba vzájemné pomoci, poznávání jiných
- podobnost a odlišnost lidí
- negativní projevy chování, jejich příčiny, předcházení jim, usměrňování - příklady řešení konfliktních situací mezi lidmi (ve třídě) - dohodou, nenásilným způsobem

Očekávané výstupy:

Děti by měly umět

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

Metody při realizaci prevence:

Použité metody a zásady:

1. včasnost při realizaci prevence.

Nejúčinnější je pracovat již s menšími dětmi. Např. beseda v rámci projektového dne s pracovníci referátu sociálních věcí a ochrany dětí a mládeže.

2. Program rozvoje osobnosti žáků

Praktické aktivity rozvoje žáků a sociálně psychologických dovedností se rozvíjejí ve vyučovacích hodinách. Jedná se o aktivity na rozvoj komunikace, vytváření zdravé sebedůvěry, uvědomění si pocitu sounáležitosti s kolektivem, uvědomění si svého postavení v rodině, třídě, společnosti. Používají se nejrůznější hry a techniky, které jsou vedeny prožitkovou formou.

3. Aktivity na vytváření hodnotové orientace

Psychohry, modelové situace a zážitkové techniky vedou děti k vytváření pozitivní hodnotové orientace a odmítání negativních jevů.

4. Program rozvoje komunikačních dovedností při řešení konfliktů a stresových situací

Snaha naučit děti řešit konflikty asertivně, uvědomit si pohled opačné strany i nestranných pozorovatelů na tentýž konflikt. Použití rozličných technik a aktivit k této problematice. Využití kazety a publikace.

5. Nacvičování spolupráce žáků v užším i širším kolektivu

Nejrůznější aktivity a hry, v nichž se jedinec bez spolupráce neobejde.

6. Spolupráce s rodiči –

Formou rodičovských schůzek, zvaní rodičů do školy na různé akce, individuálních konzultací a konzultačních hodin.

7. Zakotvení programu primární prevence ve školním řádu.

8. Krizový plán školy.

9. Evidence veškerých aktivit.

10. Evaluace veškerých činností a aktivit.